

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ
FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ
Institut mezioborových studií Brno

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Brno 2012

Bc. Martina Oslíková, DiS.

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ
FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ
Institut mezioborových studií Brno

Plánování sociálních služeb ve městě Slavkov u Brna

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Vedoucí diplomové práce:

PhDr. Tomáš Jilčík

Vypracovala:

Bc. Martina Oslíková, DiS.

Brno 2012

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Plánování sociálních služeb ve městě Slavkov u Brna“ zpracovala samostatně a použila jsem literaturu uvedenou v seznamu použitých pramenů a literatury, který je součástí této diplomové práce.

Elektronická a tištěná verze diplomové práce jsou totožné.

V Brně dne 13.3.2012

.....

Bc. Martina Oslíková, DiS.

Poděkování

Děkuji panu PhDr. Tomáši Jilčíkovi za velmi užitečnou metodickou pomoc, jeho čas a trpělivost, které mi ochotně poskytl při zpracování mé diplomové práce. Dále děkuji své rodině za psychickou podporu.

Obsah

ÚVOD	3
TEORETICKÁ ČÁST	5
1. HISTORIE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	5
1.1. SOCIÁLNÍ SLUŽBY	6
1.2. TYPOLOGIE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	8
1.3. FINANCOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB.....	10
1.4. REGISTRACE SOCIÁLNÍ SLUŽBY	11
1.5. STANDARDY KVALITY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	12
1.6. DÍLČÍ ZÁVĚR.....	13
2. KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	14
2.1. PRINCIPY A NÁSTROJE METODY KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	15
2.2. KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ A JEHO HLAVNÍ AKTÉŘI.....	16
2.3. PROCES KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ.....	18
2.4. KRITÉRIA KVALITY POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB.....	20
2.5. METODICI KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ.....	21
2.6. DÍLČÍ ZÁVĚR	21
3. POSKYTOVATELÉ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE MĚSTĚ SLAVKOV U BRNA	23
3.1. CHARAKTERISTIKA MĚSTA SLAVKOVA U BRNA	26
3.2. DÍLČÍ ZÁVĚR.....	28
4. SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKA VE VZTAHU K PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	29
4.1. DÍLČÍ ZÁVĚR.....	30
5. VYMEZENÍ CÍLE A VÝZKUMNÉHO ŠETŘENÍ	31
5.1. VYMEZENÍ ZKOUMÁNÍ DOKUMENTŮ.....	31
6. KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE MĚSTĚ SLAVKOV U BRNA	33
6.1. VYTVOŘENÍ KOMUNITNÍHO PLÁNU SOCIÁLNÍCH SLUŽEB MĚSTA SLAVKOVA U BRNA DO ROKU 2009	33
6.2. PROCES TVORBY KOMUNITNÍHO PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	34
6.3. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA A ÚČASTNÍCI KOMUNITNÍHO PLÁNU.....	35
6.4. PRIORITY, OPATŘENÍ A JEJICH NAPLNĚNÍ	37
6.5. ANALÝZA KOMUNITNÍHO PLÁNU SOCIÁLNÍCH SLUŽEB DLE KRITÉRIÍ KVALITY PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB.....	39
6.6. HODNOCENÍ.....	43
6.7. VYTVOŘENÍ 2. KOMUNITNÍHO PLÁNU SOCIÁLNÍCH SLUŽEB MĚSTA SLAVKOVA U BRNA NA OBDOBÍ 2010 -2012.....	44
6.8. PROCES TVORBY 2. KOMUNITNÍHO PLÁNU SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	45
6.9. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA A ÚČASTNÍCI 2. KOMUNITNÍHO PLÁNU SOCIÁLNÍCH SLUŽEB	47
6.10. PRIORITY, OPATŘENÍ A JEJICH NAPLNĚNÍ	48
6.11. ANALÝZA 2. KOMUNITNÍHO PLÁNU SOCIÁLNÍCH SLUŽEB DLE KRITÉRIÍ KVALITY PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB.....	53
6.12. HODNOCENÍ.....	58
ZÁVĚR	60
RESUMÉ	63
ANOTACE	64
KLÍČOVÁ SLOVA	64
ANNOTATION	64

KEYWORDS	64
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	65
SEZNAM OBRÁZKŮ	67
SEZNAM TABULEK	67
SEZNAM PŘÍLOH.....	68

Úvod

Pro svou diplomovou práci jsem si vybrala téma „*Plánování sociálních služeb ve městě Slavkov u Brna*“. Toto téma jsem zvolila z toho důvodu, že v současné době jsou sociální služby velmi diskutovanou otázkou nejen v rámci kvality poskytování služeb, ale i ohledně jejich financování.

Ve své profesi jsem měla možnost působit na městském úřadě na odboru sociálních věcí, kde jsem mimo jiné ve své pracovní náplni vykonávala koordinátorku komunitního plánování sociálních služeb. V našem městě se s plánováním sociálních služeb metodou komunitního plánování začalo v roce 2007 a tudíž jsem mohla být od úplného začátku u tohoto procesu.

Sociální politika je jednou z oblastí, která si zaslouží pozornost společnosti. Sociální služby zajišťují nezbytnou pomoc jedinci, skupině, komunitě, a to v takové situaci, kdy si sami nejsou schopni pomoci nebo již tento stav nezvládají. Posláním sociálních služeb je pomoci lidem udržet si nebo získat nové místo ve společnosti, v komunitě, kde žijí. Sociální služby se týkají každého z nás. V dnešní uspěchané době, kdy mnoho lidí je ze dne na den postaveno před rozhodnutím, zda opustit práci a postarat se o své staré rodiče, anebo jim tuto péči zajistit právě od profesionálů, se může toto týkat bohužel i nás. Proto bychom se neměli k těmto tématům stavět zády a dělat, že právě nyní my tyto služby nepotřebujeme.

Cílem mé diplomové práce je zhodnotit proces plánování sociálních služeb ve městě a jeho přínos pro město, poskytovatele, uživatele.

Teoretická část je zaměřena na základní pojmy, jako je historie sociálních služeb, komunita, komunitní plán, sociální služby, sociální politika a některé další. Blíže je charakterizována metoda komunitního plánování, účastníci daného procesu a jednotlivé fáze plánování. Dále popíší poskytovatele sociálních služeb ve městě a zmapují území, kde tito poskytovatelé působí. V neposlední řadě propojím plánování sociálních služeb se sociální pedagogikou.

V praktické části bude mým cílem provést zhodnocení procesu komunitního plánování ve městě Slavkov u Brna a jeho přínos pro město, poskytovatele, uživatele pomocí kritérií kvality plánování sociálních služeb. Přiblížit proces tvorby komunitních plánů sociálních služeb města Slavkova u Brna do roku 2009 a na období 2010 – 2012 pomocí

etap, jak tvorba probíhala. Výstupem daného projektu bylo definování priorit a jim příslušných opatření pro jednotlivé cílové skupiny a financování sociálních služeb. Výsledkem celého procesu a vyjednávání byly zpracovány Komunitní plány města Slavkova u Brna pro dané období. Pokusím se zhodnotit způsob započetí a proběhlé aktivity, upozornit na problematické okolnosti a doporučit možné další postupy. V rámci výzkumného šetření jsem si zvolila otázku, na níž budu hledat odpověď:

Zda uvedené komunitní plány sociálních služeb města Slavkova u Brna na dané období splňují kritéria kvality sociálních služeb?

TEORETICKÁ ČÁST

V teoretické části diplomové práce definuji, pomocí odborné literatury, základní pojmy, které se v práci vyskytují. Jsou jimi: historie sociálních služeb, sociální služby, typologie sociálních služeb, jejich financování, registrace, standardy kvality sociálních služeb. Dále se zaměřím na komunitní plánování, na jeho principy a metody, uvedu hlavní aktéry tohoto procesu. Popíši poskytovatele sociálních služeb ve městě a zmapuji území, kde tito poskytovatelé působí. Dále se zaměřím na vztah sociální pedagogiky k tomuto problému.

1. Historie sociálních služeb

Sociální služby - pod tímto pojmem si každý z nás představí něco jiného. Mnoho lidí se o toto téma nezajímá, neboť doposud tyto služby nepotřebovali a možná ani v budoucnu potřebovat nebudou. Jiným se pod tímto pojmem vybaví domovy pro seniory, pečovatelskou službu a vše, co souvisí se seniory. Ale jsou opravdu tyto služby zaměřeny jen na seniory?

Z historických pramenů víme, že postižení byli od nepaměti součástí každé společnosti. Jejich existence vyvolávala zvláštní pozornost a zájem. Vznik tělesných malformací byl spojen s nejrůznějšími pověrami. V nejstarších civilizacích byl výskyt defektů připisován astrálnímu vlivům. Podle narození dítěte s určitým postižením byl prorokován dokonce osud národa. Babylonské klínové písmo zaznamenalo přehled takových proroctví.

„Z antiky se nedochovaly žádné zprávy o zařízeních pro chudé, pro sirotky, pro smyslově či jinak handicapované. Nepodařené a nechtěné děti byly zabíjeny, případně odkládány. Pokud je někdo našel a vychoval, mohl je prohlásit za svoje potomky nebo se z nich mohli stát otroci. Dospělí lidé tělesně, smyslově či duševně handicapované nebo nemocné antika tolerovala podobně jako středověk. Patřili do společnosti, měli v ní své místo, společnost necítila potřebu je vylučovat. Vylučování byli jen jedinci politicky nebezpeční. A vyhnanství bylo trestem těžkým.“(Matoušek, 1999, s. 26)

Matoušek a kol. (2007) uvádí, že problém chudiny byl již od dob starověkých říší předmětem panovníků. Ve starověku se však společnost před chudými bránila a převážně je i trestala. První církevní sociální služby začaly poskytovat kláštery a později farnosti.

„Zakládání zvláštních útluků pro handicapované lidi a děti bez rodin se objevuje až s nástupem křesťanství. Církev na sebe bere tento úkol, aby tak naplnila smysl myšlenky milosrdenství.“(Kysučan a kol., 1998, s. 65)

Vedle církví zřizovaly útulky pro své chudé a postižené také obce dle domovského práva.

Dle Matouška a kol. (2007) byla na našem území chudinská péče legislativně upravena až v polovině 19. století a byla poskytována obcemi.

Počátkem dvacátého století došlo k celkové humanizaci ústavů. Část těchto zařízení je státních, část soukromých, některá zřizuje katolická církev, řeholní řády, zaměřené na sociální péči.

Sociální služby v době socialismu měly jen omezený význam. Byly považovány za doplněk k rozsáhlému dávkovému systému a státním dotacím do dopravy, potravin, energií. Kromě toho uznat existenci chudoby či sociálních problémů bylo proti tehdejší vládní filozofii. (Kolektiv autorů, 2008)

Výrazná změna přišla až po roce 1989. Lidé se specifickými potřebami, jak byli postižení nazváni, se z okraje společnosti dostávali stále častěji do zorného úhlu zájmů. V masmédiích jim byl věnován nebyvalý prostor. Byla to práce odborníků i sympatizujících laiků, kteří se již dlouhou dobu nechtěli smířit se stavem péče o postižené v komunistickém režimu. Zvali se specialisté z celého světa. Naši pracovníci absolvovali stáže v zařízeních pro postižené v zahraničí. Na středních i vysokých školách se rozšířilo vyučování oborů potřebných ke kvalitní péči o handicapované.

Zakládaly se organizace, ve kterých se sdružovali rodiče postižených, vznikaly aktivity na jejich podporu. Na pomoc rodinám, které si ponechaly postižené dítě ve své péči, se zřizovaly denní a týdenní stacionáře a speciální poradenská centra. Na náš trh se dostala škála rehabilitačních a kompenzačních pomůcek. Nové pojetí péče o postižené podpořila i ratifikace mezinárodních smluv, především Úmluvy o právech dítěte a následné změny v legislativě.

1.1. Sociální služby

Cílem sociálních služeb je činnost nebo soubor činností, jimiž se zajišťuje pomoc lidem, kteří se dostali do nepříznivé situace. Sociální služby jsou poskytovány jednotlivcům, skupinám i komunitě. Pomáhají žít lidem běžným životem a zaměřují se na zachování co nejvyšší kvality a důstojnosti jejich života.

„Sociální služby jsou poskytovány lidem společensky znevýhodněným a to s cílem zlepšit kvalitu jejich života, případně je v maximální možné míře do společnosti začlenit, nebo společnost chránit před riziky, jejichž jsou tito lidé nositeli.“(Matoušek a kol., 2007, s. 9)

Dle Vaďurové a Mühlpachra (2005) je kvalita života vymezena z několika pohledů, které úzce souvisí se společností. Pro handicapovaného jedince kvalita života představuje velmi rozsáhlou oblast činitelů, kteří mu umožňují žít ve společnosti.

Průša (2007) rozděluje sociální služby do dvou úrovní. V prvním případě znamená sociální služba pomoc jiné osobě prostřednictvím státní, obecní nebo nestátní instituce, v druhé rovině je sociální služba pojímána jako sociální práce ve prospěch lidí, kteří se ocitli v sociální nouzi.

Sociální služby podle Krebse (2007) zahrnují služby v tradičním slova smyslu, to znamená služby, které pomáhají starším, zdravotně neschopným, sociálně narušeným občanům, ale zároveň je to i široká škála služeb v oblasti zdraví, vzdělávání, bydlení a poradenství.

Z uvedených definic vyplývá, že sociální služby nejsou v moderní době jen pomoc starým a nemohoucím, ale jsou důležitou součástí běžného života. Tyto služby se také řadí do kategorie veřejných služeb, tedy těch, které jsou poskytovány v zájmu veřejnosti a na rozdíl od komerčních služeb se financují z veřejných rozpočtů a zdrojů. Díky tomu vykazují vyšší míru závislosti na politickém rozhodování, a to jak na úrovni státu, tak krajů nebo obcí.

Po roce 1989 se začínají uplatňovat nové principy při poskytování sociálních služeb a z toho důvodu dochází i k reformě sociálních služeb a úpravě zákona o sociálních službách.

Poskytování sociálních služeb je nyní založeno na těchto principech:

- Decentralizace sociálních služeb.
- Demokratizace sociální správy.
- Pluralizace financování sociálních služeb.
- Pluralizace forem poskytování sociálních služeb.
- Změna postavení člověka při poskytování sociálních služeb.
- Profesionalizace sociální pomoci, aj. (Průša, 2007)

Poskytování sociálních služeb není záležitostí pouze státu, ale i nejbližších členů rodiny, což se předpokládá jako první pomoc. Situaci lze také řešit pomocí organizací zajišťujících tyto služby. Nelze opomenout také obce, které mají základní povinnost vymezenou zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích, a to tak, že obec v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a uspokojování potřeb svých občanů.

Rektořík a kol. (2007) řadí mezi subjekty sociálních služeb:

- občan,
- rodina,
- zájmové občanské sdružení,
- dobročinné občanské sdružení,
- mezinárodní humanitární organizace,
- obec,
- stát.

1.2. Typologie sociálních služeb

Podle zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, sociální služby zahrnují:

- sociální poradenství,
- sociální péči,
- sociální prevenci.

Sociální služby se poskytují jako:

- služby ambulantní – uživatel dochází do příslušného zařízení sociálních služeb
- služby pobytové – poskytování je spojeno s ubytováním v daném zařízení
- služby terénní – služby jsou uživateli poskytovány v přirozeném prostředí

Sociální poradenství

Základní sociální poradenství napomáhá řešit osobám potřebné problémy k řešení jejich nepříznivých sociálních situací. Tuto službu jsou povinni zajistit všichni poskytovatelé.

Odborné sociální poradenství je poskytováno se zaměřením na potřeby jednotlivých okruhů sociálních skupin osob v občanských poradnách, manželských a rodinných poradnách, poradnách pro seniory, poradnách pro osoby se zdravotním postižením aj.

Služby sociální péče napomáhají osobám zajistit jejich fyzickou a psychickou soběstačnost, s cílem umožnit jim v nejvyšší možné míře zapojení do běžného života společnosti, a v případech, kdy toto vylučuje jejich stav, zajistit jim důstojné prostředí a zacházení. Mezi tyto služby patří:

- osobní asistence,
- pečovatelská služba,
- tísňová péče,
- průvodcovské, předčitatelské a odlehčovací služby,
- podpora samostatného bydlení,
- centra denních služeb,
- denní a týdenní stacionáře,
- domovy pro osoby se zdravotním postižením,
- domovy pro seniory,
- domovy se zvláštním režimem,
- chráněné bydlení,
- zdravotnická zařízení ústavní péče.

Sociální prevence napomáhá zabránit sociálnímu vyloučení osob, které jsou tímto ohroženy pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu. Mezi služby řadíme:

- raná péče,
- telefonická krizová pomoc,
- tlumočnické služby,
- azylové domy,
- domy na půl cesty,
- kontaktní centra,
- krizová pomoc,
- nízkoprahová denní centra a centra pro děti a mládež,

- noclehárny,
- služby následné péče,
- sociálně aktivizační služby pro rodinu, seniory a osoby se zdravotním postižením,
- sociálně terapeutické dílny,
- terapeutické komunity,
- terénní programy,
- sociální rehabilitace.

1.3. Financování sociálních služeb

V rámci České republiky je financování sociálních služeb založeno na tzv. vícezdrojovém financování. Poskytovatelé sociálních služeb získávají finanční prostředky na provozování sociálních služeb z veřejných rozpočtů (státu, kraje, obce) a úhrad od uživatelů. Největší objem financí dostávají poskytovatelé ze státního rozpočtu a to na základě dotačního řízení. Nejvýznamnějším vyhlašovatelem dotačního řízení je Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Přijetím zákona o sociálních službách byla uzákoněna povinnost všech poskytovatelů se evidovat do registru poskytovatelů. Poskytovatelé v registru mají poté nárok na dotace ze státního rozpočtu, které jsou jim rozdělovány prostřednictvím jednotlivých krajů na základě zpracovaného střednědobého plánu sociálních služeb.

Tuto problematiku mimo jiné upravuje zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů v § 101 až § 105.

Rektořík a kol.(2002, s. 156) uvádí zdroje financování sociálních služeb a to:

- úhrada od občana,
- úhrada státem,
- úhrada obcí,
- úhrada od nestátního subjektu,
- soukromý občan poskytující sociální službu,
- dary.

Sociální služby jsou poskytovány osobám na základě uzavřené smlouvy mezi poskytovatelem a příjemcem sociální služby a to bez úhrady nebo za částečnou nebo plnou úhradu nákladů. Tím jsou myšleny úhrady od osob, kterým je poskytována

sociální služba dle zákona. Při přijetí zákona byl také zřízen příspěvek na péči, který umožní uživateli hradit většinou část nákladů poskytované služby.

Mimo výše uvedené zdroje financování vstupují do systému financování také finanční prostředky ze strukturálních fondů Evropské unie, sbírek, fondů, nadací a platby od zdravotních pojišťoven za vykázané zdravotní úkony u některých služeb.

1.4. Registrace sociální služby

Poskytovat sociální službu je v současné době možné pouze na základě oprávnění k poskytování sociální služby tzv. registrace. O registraci sociálních služeb je nutné požádat místně příslušný krajský úřad. Krajský úřad vede rovněž registr poskytovatelů sociálních služeb, který v jeho elektronické podobě spravuje MPSV.

Registrace se vyžaduje nejen u fyzických osob nebo právnických osob, ale rovněž u organizační složky státu nebo územně samosprávného celku, jehož jménem bude sociální službu poskytovat.

Podmínky registrace sociálních služeb jsou ukotveny v § 79 zákona o sociálních službách č. 108/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Podmínky:

- podání písemné žádosti o registraci,
- bezúhonnost a odborná způsobilost všech fyzických osob, které budou přímo poskytovat sociální služby,
- vlastnické nebo jiné právo k objektu či prostorám, v nichž budou sociální služby poskytovány,
- zajištění materiálních a technických podmínek odpovídajících druhu poskytovaných sociálních služeb,
- skutečnost, že na majetek nebyl prohlášen konkurz.

Další podmínkou k registraci musí žadatel vyplnit formulář, pro každou sociální službu, který slouží k její identifikaci. Z toho je patrné jaký záměr má žadatel. Tímto to ale celé nekončí - ke každému formuláři je mimo jiné nutné dodat i popis realizace služeb, personálního zajištění, plán finančního zajištění a mnoho dalších údajů.

Dle Matouška a kol.(2007) je pozitivní, že mimo registrace byl zaveden i nový institut, a to inspekce poskytování sociálních služeb, který je nástrojem ochrany klientů. Založit

si a provozovat sociální službu je velmi složitá záležitost, neboť je nutné dodržet všechny podmínky, které klade nejen zákon, ale i inspekce sociálních služeb.

1.5. Standardy kvality sociálních služeb

Standardy kvality služby jsou ve své podstatě měřítkem, podle kterého rozlišujeme kvalitní služby. Poskytování služeb občanům má být prováděno ve způsobu a v rozsahu, jaké odpovídají současné době a společnosti. Jsou založeny především na psaných postupech, podstatným rysem je jejich obecnost, jsou použitelné pro všechny druhy sociálních služeb. Jejich smyslem je umožnit průkazným způsobem posoudit kvalitu služby, nikoli stanovit jaká práva a povinnosti mají zařízení a uživatelé sociálních služeb. Tuto službu kontrolují inspektoři sociálních služeb.

Při reformě sociálních služeb byly v roce 2002 vytvořeny standardy kvality sociálních služeb. Ministerstvo práce a sociálních věcí na tomto projektu spolupracovalo s Velkou Británií a odborníky Chrisem Paynem a Andreou Tailor. Standardy kvality se staly závazným právním předpisem platným k 1.1.2007 a slouží inspektorům kvality, napomáhají uživatelům při výběru sociální služby a poskytovatelům pomáhají k sebereflexi.

V sociálních službách převažují dva rozdílné přístupy k hodnocení kvality:

- profesionální (pohled pracovníků sociálních služeb)
- přístup uživatelů sociálních služeb – postupně roste sebevědomí uživatelů jejich blízkých pro vedení dialogu – individuální plánování apod.

Dle Matouška a kol.(2007) se standardy dělí do 3 okruhů:

- a) Procedurální standardy
- b) Personální standardy
- c) Provozní standardy

MPSV uvádí, že standardy jsou pro lepší přehlednost číslovány a jsou označeny číslicemi od 1 do 17. Standardy se rozdělují do tří základních částí.

Procedurální standardy jsou nejdůležitější. Stanovují, jak má sociální služba vypadat, na co je potřeba si dát pozor při jednání se zájemcem o služby, jak službu přizpůsobit individuálním potřebám každého člověka. Velká část textu je věnována ochraně práv uživatelů služeb a vytváření ochranných mechanismů jako jsou stížnostní postupy, pravidla proti střetu zájmu apod.

Personální standardy se věnují personálnímu zajištění služeb. Kvalita služby je přímo závislá na pracovnících – na jejich dovednostech a vzdělání, vedení a podpoře, na podmínkách, které při práci mají.

Provozní standardy definují podmínky pro poskytování sociálních služeb. Soustřeďují se na prostory, kde jsou služby poskytovány, na dostupnost, ekonomické zajištění služeb a rozvoj jejich kvality.

Naplnění standardů kvality sociálních služeb posiluje možnosti uživatelů účastnit se procesů komunitního plánování jako rovnoprávný a kompetentní partner, a to především zajištěním a ochranou práv uživatelů.

Právo na poskytnutí kvalitní sociální služby má tedy každý zájemce a uživatel sociální služby. Splnění standardů kvality je také základnou pro splnění požadavků sociální politiky Evropské unie.

1.6. Dílčí závěr

Sociální služby byly poskytovány již od nepaměti. Postupně se vyvíjely a dostávaly právní rámec. V současné době je na trhu mnoho poskytovatelů, kteří zaručují nejen kvalitní a dostupnou pomoc, ale především i tu lidskou. Jedná se o to, jak již jsem v úvodu zmínila, že nikdo z nás nemůže říci, že sociální služby ho nezajímají, neboť je nikdy nebude potřebovat. Proto bychom k nim měli přistupovat zodpovědně.

2. Komunitní plánování sociálních služeb

Komunita, plánování, komunitní plánování - pod těmito pojmy si každý z nás představí něco jiného. Co vlastně toto spojení znamená? Obecně komunita má mnoho významů, označuje všeobecně místo, kde lidé žijí, pracují, scházejí se. Jde o určitý region, obec, město.

Komunitní plánování vychází ze slova komunita, která je ve Velkém sociologickém slovníku (1996) definována jako sociální útvar, který se vyznačuje zvláštním typem sociálních vazeb mezi členy a zároveň specifickým postavením navenek, tzn. v rámci širšího společenského prostředí.

Materová (2004) ve své metodice rozlišuje pojem komunita a plánování. První pojem popisuje jako skupinu lidí, kteří žijí v jednom místě, mají mezi sebou různé sociální vazby a jsou vázání nejen k sobě navzájem, ale i k místu, kde žijí. Slovo plánování definuje proces, v jehož rámci se chce komunita dostat ze současné situace do budoucnosti, která by lépe vyhovovala občanům komunity.

Vasková, Žežula (2002) tvrdí, že komunitní plánování je metoda, která umožňuje zpracovávat rozvojové materiály obce pro různé oblasti veřejného života na úrovni obce a kraje, a která výrazně posiluje principy zastupitelské demokracie.

Podle Úlehly (2002) lze komunitní plánování z hlediska obce pojmout jako souhrnný název pro aktivní úsilí o dlouhodobé a průběžné zapojování veřejnosti do řízení záležitostí komunity, rozhodování o nich a jejich plánování. Spojení pojmů obec a komunita však může být podle Úlehly zdrojem nedorozumění. Problematické je, že komunita není správním ani legislativním pojmem. Je to termín, který se váže především na aspekty sociálně psychologické, respektive sociologické. Hranice komunity je možné zjistit nikoli ze zákonů, ale jedině dotazováním jednotlivých občanů a mapováním hranice podle jejich odpovědí. Od ostatních sociálních skupin se komunita liší tím, že sami její členové ji definují příslušností k určitému geografickému a správnímu místu. V souvislostech komunitního plánování lze říci, že komunita je uzavřený sociální systém, jehož formálnímu zajištění (zastoupení) slouží obecní zastupitelstvo a úřad. Území komunity tedy „pokrývají“ obce (města), případně jejich sdružení na základě dohod. Avšak aby byla jednoznačně zdůrazněna intersubjektivita obce a komunity, je lepší mluvit o komunitním a nikoliv o obecním plánování.

Komunitní plánování sociálních služeb je způsob, jak lze na úrovni obcí a krajů plánovat sociální služby tak, aby odpovídaly místním specifikům i potřebám jednotlivých občanů. Posláním komunitního plánování je zajištění toho, aby byly služby dostupné, kvalitní, reagovaly na potřeby uživatelů, jejich nabídka byla přehledná a srozumitelná a peníze byly vynakládány jen na takové služby, které jsou potřeba. Výsledkem celého procesu je komunitní plán, který představuje kompromis mezi potřebami a zdroji jejich uspokojení.

Průša (2007, s. 81) popisuje komunitní plánování jako proces, jehož obsahem má být: popis a analýza existujících zdrojů a potřeb, včetně ekonomického vyhodnocení,

- strategie zajišťování a rozvoje sociálních služeb,
- povinnosti zúčastněných subjektů,
- způsob sledování a vyhodnocování plánu,
- způsob jakým lze provést změny v poskytování sociálních služeb.

Strategický plán neboli komunitní plán obce, města nebo území, spolu s následnými akčními plány a systémem naplňování cílů, patří mezi základní manažerské nástroje řízení rozvoje společnosti. (Kolektiv autorů, 2008).

Podle Matouška a kol. (2007) je komunitní plánování postup, který má zmapovat místní potřeby sociálních služeb a porovnat je s místními zdroji. Mezi tyto zdroje patří organizace, jež služby poskytují, ale i veřejné peníze, které se na služby vynakládají.

2.1. Principy a nástroje metody komunitního plánování sociálních služeb

Cílem neboli principem komunitního plánování je zajistit fungující síť sociálních služeb, která bude odpovídat aktuálním potřebám. Dále také otevřít svobodnou rozpravu ke společnému hledání, plánování a realizaci dohodnutých záměrů a efektivnímu rozdělování financí.

Poptávka po službách je většinou neomezená, ale finance ano. Proto je nutné k tomuto plánování přistupovat s rozvahou a také dle finančních možností. Výsledkem celého procesu má vzniknout komunitní plán někdy též nazývaný plán rozvoje sociálních služeb. Tento dokument je většinou tvořen na rozmezí 3 -5 let. Komunitní plánování je nekončící proces, měl by reagovat na měnící se potřeby a z toho důvodu tento proces vytvořením dokumentu nekončí.

„Komunitní plánování má zaručit, aby se lidé mohli svobodně účastnit rozpravy o důležitých otázkách života společnosti, aby přijímaná rozhodnutí zodpovědných orgánů odrážela vůli a potřeby obyvatel regionu, aby plánované kroky a řešení co nejlépe využívaly dostupné zdroje, příp. nacházely nové zdroje, a přinášely co největší užitek a spokojenost. Aby se rozhodovalo v regionu, přiměřeně, jedinečně a tvořivě. Komunitní plánování poskytuje prostor (a lidé za něj zodpovědní to mají na starosti), aby tato veřejná „rozprava“ fungovala“. (Kol. autorů, 2005, s. 3)

Mezi nejdůležitější principy komunitního plánování patří:

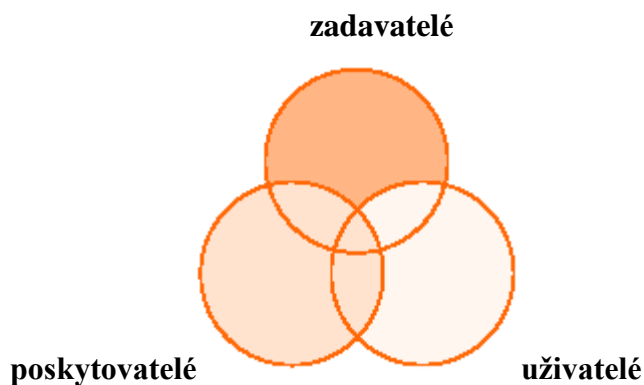
- důraz na aktivní roli uživatelů a jejich zapojení,
- zapojení širokého okruhu lidí,
- opakované ověřování závěrů,
- důraz na vyjednávání. (Skřičková a kol., 2007)

2.2. Komunitní plánování a jeho hlavní aktéři

K tomu, aby mohla být metoda komunitního plánování realizována, jsou zapotřebí zainteresované strany, které se budou na tomto procesu podílet. Jedná se o zástupce tzv. triády, kterými jsou zadavatelé, uživatelé a poskytovatelé sociálních služeb.

Dle Zatloukala (2008) je princip triády jedním z ústředních prvků komunitního plánování sociálních služeb, bez níž si komunitní plánování nelze představit. O triádě lze hovořit pouze jako o principu, který zahrnuje nutné zapojení aktérů komunitního plánování sociálních služeb, ale přiléhavější je hovořit spíše o „principu dialogu“ či „spolupráci a koordinaci všech zainteresovaných subjektů“.

Obrázek 1 *Tři roviny aktérů komunitního plánování*

Pramen: O komunitním plánování. Dostupné z <http://komunitniplanovani.com>

Zadavatel

Zadavatele sociálních služeb lze definovat jako subjekt, který je zodpovědný za zajištění sociálních služeb na daném území. (Skříčková a kol., 2007)

Je jím tedy ten, kdo zodpovídá za zajištění sociálních služeb, odpovídajících místním potřebám a specifikům, to znamená obec nebo kraj. Důležitou roli má usnesení zastupitelstva dané obce nebo kraje, které deklaruje odhodlání rozvíjet sociální služby na daném území. Tímto usnesením zastupitelé projevují svou politickou vůli v daném místě a potvrzují legitimitu komunitního plánování a je určitou zárukou pro zapojení dalších účastníků. Zadavatel aktivně rozšiřuje řadu metod řízení a plánování sociálních služeb a koordinuje je s ostatními veřejnými službami. Jeho úkolem je také zveřejňovat srozumitelnou a dostupnou formou informace o průběhu a výsledcích komunitního plánování sociálních služeb. Při svém rozhodování bere v úvahu a respektuje cíle a priority stanovené v komunitním plánu a definuje odpovídající pravidla financování sociálních služeb.

Poskytovatel

Poskytovateli obecně rozumíme subjekty, které sociální služby nabízejí a poskytují. Jsou to subjekty, které splňují podmínky, které jsou upraveny v zákoně o sociálních službách. Poskytovatelé jsou registrováni příslušným krajským úřadem. Poskytovateli sociálních služeb jsou Ministerstvo práce a sociálních věcí, kraje, obce, právnické osoby, fyzické osoby. Cílem poskytovatelů je udržet a rozvíjet své zařízení a poskytovat kvalitní sociální služby při dodržení standardů kvality poskytovaných služeb v souladu se svým posláním a rozvojovým plánem. V komunitním plánování jsou nenahraditelnou složkou.

Uživatel

Uživatelé jsou účastníci procesu komunitního plánování, kterých se tato problematika konkrétně dotýká, jsou to jedinci, kteří potřebují a využívají sociální služby, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci. V procesu plánování jsou nepostradatelní, neboť právě oni mají nejvíce připomínek a nápadů.

Kromě zadavatele, uživatelů a poskytovatelů se na tvorbě komunitního plánu sociálních služeb podílejí také další odborníci, představitelé institucí, kteří úzce spolupracují s poskytovateli sociálních služeb, příbuzní či blízcí uživatelů a **široká veřejnost**.

2.3. Proces komunitního plánování

Jak ho vlastně charakterizovat? Nekončící a stále se opakující proces, kde je důraz kladený na dialog, vyjednávání a současné dosažení výsledků, které je podporováno a přijato většinou účastníku procesu. Výsledkem celého procesu je komunitní plán jako kompromis mezi potřebami a zdroji.

Dle Sýkory (2003) komunikace vychází z potřeby člověka vyměňovat si informace s jinými lidmi a integrovat se s nimi. Ke sdělování dochází všude tam, kde se lidé setkávají a dochází k výměně informací.

Takto lze charakterizovat proces komunitního plánování, kdy jde o:

- hledání potřeb v oblasti sociálních služeb, které v dané oblasti vyvstávají,
- stanovování potřeb co budeme řešit nyní a co později,
- porovnávání potřeb s dostupnými zdroji (finance, materiální možnosti zadavatele a poskytovatele).

Komunitní plánování je dlouhodobý proces, jehož plánování trvá většinou 1-2 roky. Je rozděleno do 3 fází, které jsou pojmenovány dle metodik na fázi přípravnou, zpracovatelskou a realizační.

V roce 2002 vydalo Ministerstvo práce a sociálních věcí publikaci Komunitní plánování – věc veřejná, kde je definováno šest fází komunitního plánování. Tyto jsou podrobněji popsány v následující tabulce.

1. Fáze	S čím je potřeba začít	<ul style="list-style-type: none"> - Zformování prvotní pracovní skupiny - Určení koho je třeba do pracovní skupiny zapojit - Způsob oslovení a přizvání dalších účastníků - Plán pro získání politické podpory ze strany obce - Informační strategie
2. Fáze	Vytvoření řídicí skupiny KP	<ul style="list-style-type: none"> - Zapojení všech účastníků procesu - Vytvoření organizační a řídicí skupiny pro KP - Stanovení pravidel jednání řídicí struktury
3. Fáze	Porozumění problémům v komunitě	<ul style="list-style-type: none"> - Představení cílů, zájmů a potřeb všech účastníků - Vytvoření a zveřejnění mechanismů pro aktivní spoluúčast veřejnosti - Provedení analýzy potřeb a zhodnocení existujících zdrojů - Zhodnocení silných a slabých stránek existujícího systému sociálních služeb - Vyjmenování příležitostí a rizik systému sociálních služeb
4. Fáze	Návrh rozvoje sociálních služeb	<ul style="list-style-type: none"> - Hlavní hodnoty, které tvoří jejich základ a které budou při zpracování KP - Směr, kterým se budou sociální služby nadále ubírat - Cíl, kterého má být dosaženo a priority - Překážky, které bude nutné překonat - Regionální i nadregionální zdroje
5. Fáze	Strategie rozvoje sociálních služeb	<ul style="list-style-type: none"> - Plán postupných kroků a úkolů - Systém sledování realizace KP - Zpracování konečné verze KP - Předložení textu KP k připomínkování - Schválení KP zastupitelstvem
6. Fáze	Od plánování k provádění	<ul style="list-style-type: none"> - Uskutečňování plánu - Informování veřejnosti o uskutečňování KP - Průběžné vyhledávání a zapojování nových partnerů - Nástroje umožňující provést změny v původním KP

Pramen: Komunitní plánování - věc veřejná. <http://www.mpsv.cz/cs/847>

Tabulka 1 Fáze komunitního plánování sociálních služeb

V roce 2006 Centrum komunitní práce v Ústí nad Labem realizovalo projekt EQUAL č. 0076 „Komunitní plánování jako nástroj pro posilování sociální soudržnosti a podporu sociálního začleňování a předcházení sociálnímu vyloučení znevýhodněných osob na trhu práce.“ Jedním z výstupů tohoto projektu bylo vytvoření metodik Deset kroků procesem komunitního plánování. Autoři celý proces rozdělili do deseti kroků, které na sebe navazují.

Obrázek 2 *Jednotlivé fáze a kroky komunitního plánování*

Pramen: O komunitním plánování. Dostupné z <http://komunitniplanovani.com>

2.4. Kritéria kvality poskytování sociálních služeb

Kritéria kvality poskytování sociálních služeb slouží jako nástroj, měřítko a základní vodítko při procesu plánování a při tvorbě komunitního plánu sociálních služeb. Tato kritéria vznikla z projektu „Koordinace vytváření kritérií kvality plánování sociálních služeb“ připraveného Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR v roce 2007.

Dle Ministerstva práce a sociálních věcí (2007) tento projekt a neúplná verze kritérií byla ověřena v několika městech České republiky (Olomouc, Hradec Králové, Kostelec nad Orlicí a jiné) a na základě toho došlo k jejich úpravě.

Základní oblasti pro hodnocení kvality plánování jsou rozděleny do osmi klíčových oblastí, kdy každá klíčová oblast se dělí na několik částí:

1. Legitimita
2. Popis a aktuální situace
3. Kvalifikace a kompetentnost

4. Řízení procesu plánování
5. Zapojování
6. Plán rozvoje sociálních služeb
7. Informovanost
8. Zvyšování kvality procesu

Kritéria hodnocení kvality vznikla na základě zkušeností pracovních skupin, k zefektivnění plánování a realizaci sociálních služeb. Jsou nedílnou součástí tvorby plánu sociálních služeb.

2.5. Metodici komunitního plánování

Metodici neboli vzdělavatelé procesu komunitního plánování sociálních služeb jsou odborníky na tento proces. V rámci České republiky je vyškoleni několik krajských metodiků, kteří absolvovali vzdělávací kurz. Po splnění všech podmínek pro vzdělání dostali osvědčení vydané Ministerstvem práce a sociálních věcí.

Tito metodici mohou vzdělávat účastníky komunitního plánování sociálních služeb v obci, regionu, poskytovat metodické vedení, podporovat komunikaci mezi účastníky procesu plánování sociálních služeb, vést jednání a další věci související s metodou komunitního plánování.

Jak již jsem uvedla, pro každý kraj v rámci České republiky je vyškoleni několik metodiků, kteří jsou zveřejněni na webových stránkách komunitního plánování a poskytují výše uvedené dovednosti a znalosti.

2.6. Dílčí závěr

Komunitní plánování sociálních služeb je jednou z metod, kterou lze plánovat sociální služby na úrovni obcí a krajů. Rozumí se tím otevřený a cyklický proces zjišťování potřeb a zdrojů a hledání řešení nejlépe odpovídající místním podmínkám a potřebám lidí. Komunitní plánování sociálních služeb zajišťuje efektivně na kvalitativně vyšší úrovni poskytování sociálních služeb, reaguje na aktuální potřeby uživatelů a je transparentní. Komunitní plánování sociálních služeb umožňuje obcím nebo krajům sdružovat stávající zdroje, zvyšovat efektivitu jejich využití, účelně využívat a investovat finanční prostředky jen do takových aktivit, které jsou potřebné a o které je zájem.

Při této metodě spolupracuje široká veřejnost, uživatelé, poskytovatelé, zástupci města aj. Zaměřuje se na skutečné potřeby lidí, kteří potřebují pomoc a podporu.

3. Poskytovatelé sociálních služeb ve městě Slavkov u Brna

V současné době působí ve městě Slavkov u Brna dva hlavní poskytovatelé sociálních služeb. Tyto sociální služby jsou registrované v registru poskytovatelů sociálních služeb a od roku 2007, kdy se začalo ve městě s metodou komunitního plánování, si každým rokem podávají žádost o dotaci z města.

Diecézní charita Brno – Oblastní charita Hodonín – církevní organizace provozuje v domě s pečovatelskou službou, Polní 1444, Slavkov u Brna následující sociální služby:

Centrum denních služeb Slavkov u Brna

Posláním Centra denních služeb ve Slavkově u Brna je nabízet podporu a pomoc seniorům a zdravotně postiženým osobám, které v důsledku stáří nebo zdravotního postižení nejsou schopny plnohodnotně po celý den žít ve svém přirozeném domácím prostředí a jsou odkázáni na pomoc jiné osoby nebo instituce.

Služby:

- pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu,
- poskytnutí stravy nebo pomoc při jejím zajištění,
- výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- pomoc při uplatnění práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

Cílová skupina:

Senioři a zdravotně znevýhodnění občané se sníženou soběstačností v základních životních dovednostech ve věku od 27 let, kteří žijí ve svém přirozeném prostředí.

Charitní pečovatelská služba Bučovice a Slavkov u Brna

Posláním Charitní pečovatelské služby Bučovice a Slavkov u Brna je poskytnout pomoc, podporu a péči lidem, kteří mají v důsledku stáří nebo zdravotního stavu sníženou schopnost postarat se především o vlastní osobu a o domácnost a svoji nepříznivou sociální situaci neumějí řešit vlastními silami ani za pomoci svých blízkých. Posláním pečovatelské služby je poskytnout těmto lidem takovou pomoc, která jim umožní co nejdéle důstojně žít ve svém přirozeném prostředí.

Služby:

- prostřednictvím ambulantních a terénních služeb umožnit starým, nemocným a opuštěným lidem žít co nejdéle v jejich přirozeném prostředí způsobem, na který jsou zvyklí,
- pomoci rodinám při péči o člena rodiny či blízkou osobu a umožnit jim tak řešit jejich nelehkou životní situaci,
- poskytovat kvalitní a přitom finančně dostupné služby starým a nemocným lidem v přirozeném domácím prostředí.

Cílová skupina:

- lidé staří, chronicky nemocní, osamocení,
- lidé starší 27 let, kteří mají sníženou soběstačnost v důsledku zdravotního postižení,
- rodinám, které nejsou schopny se plně postarat o svého rodinného příslušníka nebo blízkého.

Terénní služby:

Pomoc při zvládnání běžných úkonů péče o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně, pomoc při zajištění stravy, pomoc při zajištění chodu domácnosti.

Ambulantní služby:

Pedikúra, koupání, masáž

Charitní poradna Bučovice a Slavkov u Brna

Posláním Charitní poradny Bučovice a Slavkov u Brna je umožnit lidem, kteří se na ni obrátí, orientaci v současných sociálních a právních systémech, napomáhat k rozvoji jejich kompetencí a samostatnému řešení jejich nepříznivé sociální situace, aby se mohli znovu za podpory služeb poradny plně začleňovat do společenských vazeb a širší sociální sítě. Služba je ze strany pracovníků poradny přijímána jako povolání k lásce k bližnímu a vychází z principu křesťanství.

Řešení v oblasti:

- sociálního zabezpečení (dávky státní sociální podpory a sociální péče),
- právní ochrany (v oblastech občanského, pracovního, rodinného a majetkového práva),

- bydlení a hospodaření (nájemní smlouvy, rodinný rozpočet, dluhová problematika,...),
- krizových situací (ztráta bydlení, domácí násilí, ztráta existenčních jistot,...),
- mezilidských vztahů (partnerské vztahy, rozvodové řízení, svěření dětí do péče,...),
- zaměstnání (pomoc a podpora při jeho vyhledávání).

Cílová skupina:

- rodiny s dítětem (dětmi)
- občané žijící v sociálně vyloučených komunitách
- osoby v krizi
- oběti domácího násilí

Poradenství je poskytováno formou osobní, telefonické či internetové konzultace a to jednorázově nebo opakovaně. Jestliže se uživatel nemůže ze závažných důvodů dostavit do poradny, může mu být služba poskytnuta v domácím prostředí.

Rodinná pohoda, o.s. – Vyškov provozuje v Domě Svaté rodiny Malinovského 266, Slavkov u Brna tuto službu:

Centrum denních služeb POHODA

Nabízí uživatelům zájmové, vzdělávací a volnočasové aktivity, které jsou rozvrhnuty do týdenního plánu. S tímto plánem činností jsou uživatelé seznámeni a sami se podílí na jejich výběru.

Cílem provozovaných zájmových, vzdělávacích a volnočasových aktivit je podpora osobních a sociálních schopností a dovedností umožňující sociální začleňování.

Služby:

- pomoc při zvládnání běžných úkonů při péči o vlastní osobu,
- výchovné, vzdělávací a aktivizační činnosti,
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- sociálně terapeutické činnosti,
- zabezpečení stravy.

Cílová skupina:

- děti a mladiství se zdravotním postižením od 7 – 26 let

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

Cílem aktivizačních služeb je nabídnout uživatelům zlepšení kvality života, lepší možnosti sebeobsluhy, základní činnosti běžného života (vstávání z lůžka, sezení, pomoc při chůzi po rovině aj.) Dále i volnočasové aktivity, zlepšení časové i prostorové orientace.

Služby:

- aktivity se psem – canisterapie
- výtvarné aktivity
- relaxační a kondiční aktivity aj.

Cílová skupina:

Osoby se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, ale i osoby pečující o osobu blízkou a zdraví jedinci, např. rodinní příslušníci apod.

3.1. Charakteristika města Slavkova u Brna

V této kapitole představím město Slavkova u Brna a jeho okolí, které bylo zmapováno na základě sociodemografické analýzy. K dnešnímu dni není již tato analýza aktuální, neboť údaje vychází z roku 2006, kdy bylo provedeno sčítání v rámci sociodemografické analýzy.

Dle Zapletala, Jilčíka (2003) lze město charakterizovat z mnoha úhlů. Město je velice složitý systém různých systémů, mezi které patří systémy demografické, ekonomické, politické, sociální, kulturní a jiné.

Slavkov u Brna je známý především tím, že dal jméno slavné bitvě - bitvě u Slavkova - která se odehrála několik kilometrů západně od města v roce 1805. Město Slavkov u Brna leží v Jihomoravském kraji v okrese Vyškov. Nachází se zhruba 22 km východně od Brna. První písemná zmínka o městě pochází z roku 1237. Německé jméno „Austerlitz“ je pravděpodobně odvozeno z českého „Novosedlice“ německy původně „Nausedlitz“. V roce 1509 připadlo panství rodu Kounitzů, kteří ho pak ovládali po více než 400 let.

Ve správní oblasti obce s rozšířenou působností je evidováno 18 obcí, 154 ulic, 7 553 adres. Není zde evidována žádná část obce. Adresy v správní oblasti mají PSČ v rozsahu 683 52 až 684 01. Ve správní oblasti je k trvalému pobytu (nebo jakémukoliv platnému pobytu cizince, azylanta) přihlášeno 21 476 obyvatel, z toho je 9 058 mužů

nad 15 let, 1 566 chlapců do 15 let, 9 282 žen nad 15 let, 1 570 dívek do 15 let. Z celkového počtu obyvatel ve věku 15 a více let je 60,8 % obyvatel ekonomicky aktivních. (Sociodemografická analýza Slavkov,2006)

Obrázek 3 Základní údaje o správním území Slavkov u Brna

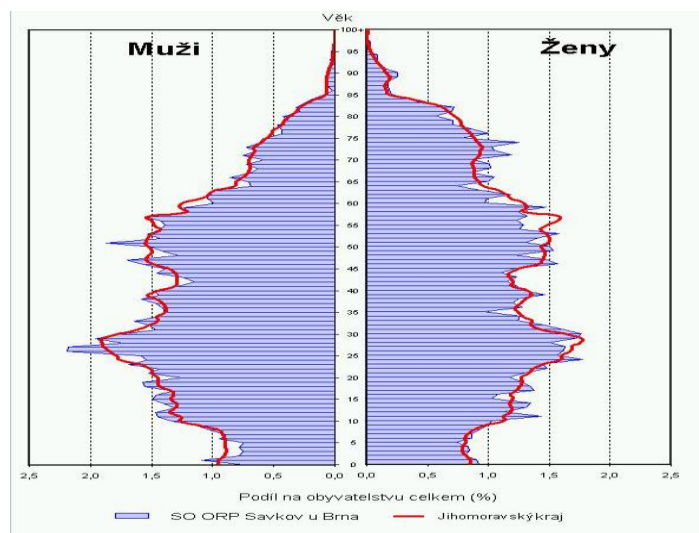

Jihomoravský kraj, NUTS3: CZ062; Okres: Vyškov,
NUTS4: CZ0626, základní územní jednotka (ZUJ): 593583

Věková struktura obyvatelstva ve správním obvodu

Demografický vývoj SO ORP Slavkov u Brna kopíruje celospolečenské trendy nejen v kraji ale také v České republice. Vysoká reprodukce v 70. a 80. letech byla podpořena existencí sociálních podpor a jistot, naproti tomu v 90. letech se tyto jistoty ztratily, také v důsledku ekonomických změn došlo k rapidnímu snížení porodnosti. Demografické chování generace 90. let se přizpůsobilo i změnám podmínek a možností seberealizace, a tak došlo také ke zvýšení věku rodiček a celkovému stárnutí obyvatelstva.

Obrázek 4 Struktura obyvatelstva SO ORP Slavkov u Brna podle věku a pohlaví

Pohlaví	Počet
Ženy	3 240
Muži	3 124
Celkem	6 364

Tabulka 2 Počet obyvatel města Slavkova u Brna k 1. 1. 2010

Rozmezí	Počet
0-13	791
14-62	4 548
63 a více	1 025
Celkem	6364

Tabulka 3 Věk obyvatel města Slavkova u Brna k 1. 1. 2010

3.2. Dílčí závěr

V této kapitole jsem představila hlavní poskytovatele sociálních služeb působící ve městě Slavkov u Brna. Mimo tyto poskytovatele jsou ve městě a ve spádovém území poskytovány sociální služby organizacemi, které sídlí mimo spádové území např. v Brně a ke klientům pouze zajíždějí. Tyto organizace nejsou zmapovány, neboť nespolupracují na komunitním plánování sociálních služeb města Slavkova u Brna a nežadají o dotace z rozpočtu města. Tuto službu si většinou klienti platí sami a jediný způsob jak zjistit kolika klientům je v našem městě, spádovém území poskytována, je získání informací od poskytovatele.

4. Sociální pedagogika ve vztahu k plánování sociálních služeb

Sociální pedagogika zkoumá různé vlivy, které působí na vztah jedince a výchovu, na vztah k prostředí, ke komunitě, vymezuje různé termíny, jako je prostředí, výchova, socializace, populace. Zkoumá jedince, jeho život a jeho potřeby v rámci společnosti.

Dle Bakošové (2008) má sociální pedagogika plnit poslání vůči celé společnosti i jednotlivcům. Má se používat při tvorbě politiky výchovy a vzdělávání, sociální a zdravotní politiky a při tvorbě právních předpisů. Měla by zasahovat do všech oblastí života.

„Širší pojetí sociální pedagogiky, podle kterého se tato disciplína zaměřuje nejen na problémy patologického charakteru, marginálních skupin, částí populace ohrožených ve svém rozvoji a potencionálně deviantně jednajících, ale především na celou populaci ve smyslu vytváření souladu mezi potřebami jedince a společnosti, na utváření optimálního způsobu života v dané společnosti. Z tohoto pohledu tradiční pedagogika jako taková, i když také prochází dalším vývojem, přeci jen stále poměrně často pojímá a analyzuje výchovný proces poněkud odtržený od života, v jakýchsi skleníkových podmínkách“.

(Kraus B., Poláčková, I. a kol, 2001)

Sociální plánování neboli komunitní plánování sociálních služeb lze propojit se sociální pedagogikou. Jak již jsem uvedla, sociální pedagogika se zaměřuje na mnoho pojmů mezi nimi i na komunitu a vše s ní spojené. Podrobně specifikuje vzdělávání jedinců v rámci komunity, vzdělávání celé komunity, přípravu komunitních pracovníků na procesy, které se probíhají v rámci komunitních akcí.

Hartl (1997) zdůrazňuje, že pojem vzdělávání je v případě komunitního užíván nikoli akademicky, ale i komunikačně, kdy se určité sdělení přenáší z jednoho místa do druhého a dochází k pokusu o přesvědčení a jsou posíleny změny postojů a chování.

Všechny cílené projekty a programy komunitního vzdělávání čerpají svoje opodstatnění z přesvědčení, že komunitní vzdělávání je stejně tak metodou rozvoje komunity, jako každého jejího člena (Smotlachová, 2000, s. 58)

Vlastním obsahem takto pojatého vzdělávání je přenos informací a zkušeností důležitých pro zvládnání nejen běžných, každodenních problémů života v komunitě, ale i pro dosažení větších cílů a projektů či pro obranu před ohrožením oprávněných zájmů. V souvislosti s tím dochází k podněcování žádoucích změn postojů, preferencí a zájmů členů komunity.

4.1. Dílčí závěr

Sociální pedagogika ovlivňuje a hlavně se zásadním způsobem podílí na formování jedince, komunity. Zvláště má svoje místo v působení na komunitu, kdy dochází k přesvědčování názorů a postojů. Proto by se s komunitou mělo pracovat, neboť komunita ovlivňuje každého z nás.

PRAKTICKÁ ČÁST

5. Vymezení cíle a výzkumného šetření

Cílem praktické části diplomové práce s názvem „Plánování sociálních služeb ve městě Slavkov u Brna“ je zhodnotit proces komunitního plánování sociálních služeb, který ve městě Slavkov u Brna probíhal a probíhá v letech 2007 – 2012. Pomocí analýzy dokumentů a vlastních zkušeností se pokusím zhodnotit způsob započetí a proběhlé aktivity, upozornit na problematické okolnosti a doporučit možné řešení.

Pro praktickou část jsem si zvolila kvalitativní výzkum. V této části bude mým cílem provést zhodnocení procesu komunitního plánování ve městě Slavkov u Brna a jeho přínos pro město, poskytovatele, uživatele pomocí kritérií kvality plánování sociálních služeb a pomocí vlastních zkušeností. Přiblížit proces tvorby komunitních plánů sociálních služeb města Slavkova u Brna do roku 2009 a na období 2010 – 2012 pomocí etap, jak tvorba probíhala. Výstupem daného projektu bylo definování priorit a jim příslušných opatření pro jednotlivé cílové skupiny a financování sociálních služeb.

„Kvalitativní výzkum je nenumerické šetření a interpretace sociální reality. Cílem je odkrýt význam podkládaný sdělovaným informacím.“(Disman, 2000, s. 285)

5.1. Vymezení zkoumání dokumentů

„Analýza dokumentů patří k standardní aktivitě jak v kvalitativním, tak kvantitativním výzkumu. Dokumenty – všechno nepsané nebo prostě zaznamenané mohou být podrobeny analýze z různých hledisek. V dokumentech se projevují osobní nebo skupinové vědomé nebo nevědomé postoje, hodnoty a ideje.“(Hendl, 2004, s. 132)

Výzkum jsem prováděla z analýzy spisové dokumentace. Tyto dva dokumenty byly zpracovány koordinátorkou komunitního plánování sociálních služeb města Slavkova u Brna v průběhu let 2007 – 2009. Cílem bylo dle stanovených kritérií kvality plánování sociálních služeb, zhodnotit zpracované komunitní plány sociálních služeb pro město a popřípadě uvést, na co se v budoucnosti více zaměřit, čeho se vyvarovat. Tato analýza má také zjistit účinnost metody komunitního plánování sociálních služeb ve městě Slavkov u Brna. Kritéria kvality poskytování sociálních služeb jsou členěna do osmi klíčových oblastí, které se zaměřují na celý proces od započetí komunitního plánování po jeho ukončení. Nejprve se pokusím analyzovat Komunitní plán sociálních služeb

města Slavkova u Brna do roku 2009 a poté se zaměřím na 2. Komunitní plán sociálních služeb města Slavkova u Brna na období 2010 -2012.

V rámci výzkumného šetření jsem si zvolila otázku, na níž budu hledat odpověď:

Zda uvedené komunitní plány sociálních služeb města Slavkova u Brna na dané období splňují kritéria kvality sociálních služeb?

Při provádění výzkumného šetření jsem vycházela z následujících zdrojů:

Dle Hendla se výzkum pomocí případové studie skládá z několika kroků, které jsou ve vzájemné interakci:

1. určení výzkumné otázky
2. výběr případu, určení metod sběru a analýzy dat
3. příprava sběru dat
4. sběr dat
5. analýza a interpretace dat
6. příprava zprávy.

6. Komunitní plánování sociálních služeb ve městě Slavkov u Brna

Záměr zahájit komunitní plánování ve Městě Slavkov u Brna byl již dlouhodobý. Bohužel ve městě Slavkov u Brna nebyl do konce roku 2006 žádný poskytovatel, který by se byl ochoten zapojit se do procesu komunitního plánování sociálních služeb (KPSS).

Pečovatelská služba, která byla ve městě poskytována, byla zřízena jako organizační složka města.

Na jaře roku 2007 se vše změnilo. Ve Slavkově u Brna začala působit Charitní pečovatelská služba - Oblastní charity Hodonín, která přistoupila k poskytování sociálních služeb ve městě a zapojila se do procesu KPSS.

V březnu 2007 byla možnost vyškolit základní triádu komunitního plánování. Zastupitelstvo města Slavkova u Brna schválilo na svém II. řádném zasedání zástupce z řad uživatelů, zadavatelů a poskytovatelů na výcviku triády komunitního plánování, které se uskutečnilo pod patronací obecně prospěšné společnosti Komunitního plánování. Tímto město Slavkov u Brna projevilo svou vůli, že chce začít s plánováním sociálních služeb metodou komunitního plánování.

6.1. Vytvoření Komunitního plánu sociálních služeb města Slavkova u Brna do roku 2009

Realizátorem tvorby „Komunitního plánu sociálních služeb ve městě Slavkov u Brna do roku 2009“ byl odbor sociálních věcí Městského úřadu Slavkov u Brna. Funkci koordinátorky na úvazek 0,5 vykonávala, a doposud vykonává, kurátorka pro děti, mládež a dospělé. Na začátku procesu byla proškolená v rámci triády a následně pracovala a koordinovala tento proces.

Zastupitelstvo města Slavkov u Brna na svém II. řádném zasedání konaném dne 14.3. 2007 schválilo zapojení města do komunitního plánování a vyčlenění částky 50 tis. Kč z rozpočtu města na proces KP ve Slavkově u Brna. Následně byla s Jihomoravským krajem (JMK) uzavřena smlouva o poskytnutí dotace na podporu komunitního plánování, na základě které obdrželo město na podporu komunitního plánování částku 40 tis. Kč. Dále uzavřením smlouvy o „partnerství“ s Komunitním plánováním, o. p. s.

Protivín získalo město 50 tis. Kč. Podmínkou přijetí dotace bylo zpracovat v termínu do 30.9.2007 a odeslat na JMK radou města schválené zpřesněné podklady pro přípravu „Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v JMK“ zjištěné v celém správním území. Získané dotace byly použity na vydání „Katalogu poskytovatelů sociálních služeb“ ve správním území, na zpracování sociodemografické analýzy správního území a zakoupení notebooku, který je využíván při přípravě komunitního plánu. (Oslíková a kol., 2008)

Předpokladem pro nastartování plánování bylo zajištění poskytovatele, který byl vyškolen v triádě, finanční prostředky na proces, které byly zajištěny z více zdrojů, vytvoření organizační struktury a ochota všech účastníků se zapojit.

Hlavním cílem bylo rozvíjet sociální služby ve městě a zajistit jejich dostupnost, vytvořit tak zvanou fungující síť sociálních služeb.

6.2. Proces tvorby komunitního plánování sociálních služeb

1. fáze březen 2007 – červen 2007

Byla vyškolená základní triáda z řad zadavatelů – zástupce Městského úřadu Slavkov u Brna (koordinátorka KPSS), poskytovatel - zástupce Oblastní charity Hodonín – Charitní pečovatelská služba Slavkov u Brna a uživatel.

Dále byla sestavena organizační skupina celého procesu, neboli rozšířená triáda, kterou tvořili 3 zástupci zadavatele, 3 zástupci poskytovatele a 3 zástupci uživatele. Tento počet nebyl v našem městě dodržen a rozšířená triáda byla pokrácena o zástupce zadavatele.

2. fáze červen 2007 – září 2007

Bylo zahájeno shromažďování dat do části analytické, byla mapována stávající situace, zjišťovány statistické, sociologické a demografické informace. Na základě nabídky byla vybrána firma, která zajistila zpracování Sociodemografické analýzy. Bylo zahájeno šetření názorů veřejnosti a byl vytvořen návrh adresáře „Katalog poskytovatelů sociálních služeb.“ Tento adresář byl rozdělen do několika částí a zaměřen na jednotlivé cílové skupiny a byly zmapovány všechny organizace v okolí.

3. fáze září 2007 – prosinec 2007

Bylo dokončeno zpracování Sociodemografické analýzy vybranou firmou. V této etapě byla ustanovena pracovní skupina seniorů a zdravotně postižených na základě zjištěných cílových skupin. Základním výstupem byly navrženy priority v rámci

pracovní skupiny, které vzešly z dotazníkového šetření mezi uživateli sociálních služeb a zmapování území Slavkova u Brna. Tyto priority byly projednány na zasedání rady města Slavkova u Brna a zaslány jako podklad pro Střednědobý plán JMK.

Společně s poskytovateli, kteří jsou odborníky na poskytované služby, byla řešena otázka financování, neboť snahou komunitního plánování je i mimo jiné naplánování finančních prostředků pro danou sociální službu.

Neustále probíhala propagace tohoto procesu mezi občany města a to formou informací ve Slavkovském zpravodaji, pomocí poskytovatelů sociálních služeb a nově také veřejným setkáním s občany města za účasti zástupců vedení města.

„Na základě dotazníkového šetření a vzájemných diskusí se pracovní skupina dohodla na prioritách a opatřeních při zajišťování sociálních služeb pro danou cílovou skupinu do konce roku 2009. Sociodemografickou analýzu celého správního území Slavkova u Brna, jako podklad pro komunitní plánování zpracovala organizace CpKp Přerov. Bylo využito cíleného dotazníku, který měl oslovit 5% seniorů a zdravotně postižených obyvatel města. Na sběru dat se podíleli především členové pracovní skupiny, dále pracovnice Městského úřadu odboru sociálních věcí a pracovnice Oblastní Charity Hodonín. Skupina navrhla pro svoji cílovou skupinu několik priorit a ke každé prioritě navrhla opatření obsahující způsob jeho realizace. Byl kladen důraz na podrobný popis návrhu.“ (Oslíková a kol., 2008, s.6)

4. fáze leden 2008 – březen 2008

V závěrečné etapě byly sumarizovány a kompletovány materiály, aby mohl být „Komunitní plán sociálních služeb města Slavkova u Brna do konce roku 2009“ dokončen. Tento materiál byl představen veřejnosti a politické reprezentaci. Finální verze byla dne 31.3.2008 schválena zastupitelstvem města Slavkova u Brna. Touto fází, je nutné zdůraznit, že tento proces neskončil, ale naopak začínal a to hlavně s realizací všech stanovených opatření.

6.3. Organizační struktura a účastníci komunitního plánu

Před vlastním započítím tvorby KPSS byla vyškolená základní triáda, byla rozšířena triáda a tím vznikla organizační skupina, která byla základem pro celý proces KPSS. Skládala se ze zástupců zadavatele, zástupců poskytovatele, zástupců uživatele. Dále byli osloveni další zájemci o práci v celém procesu KPSS.

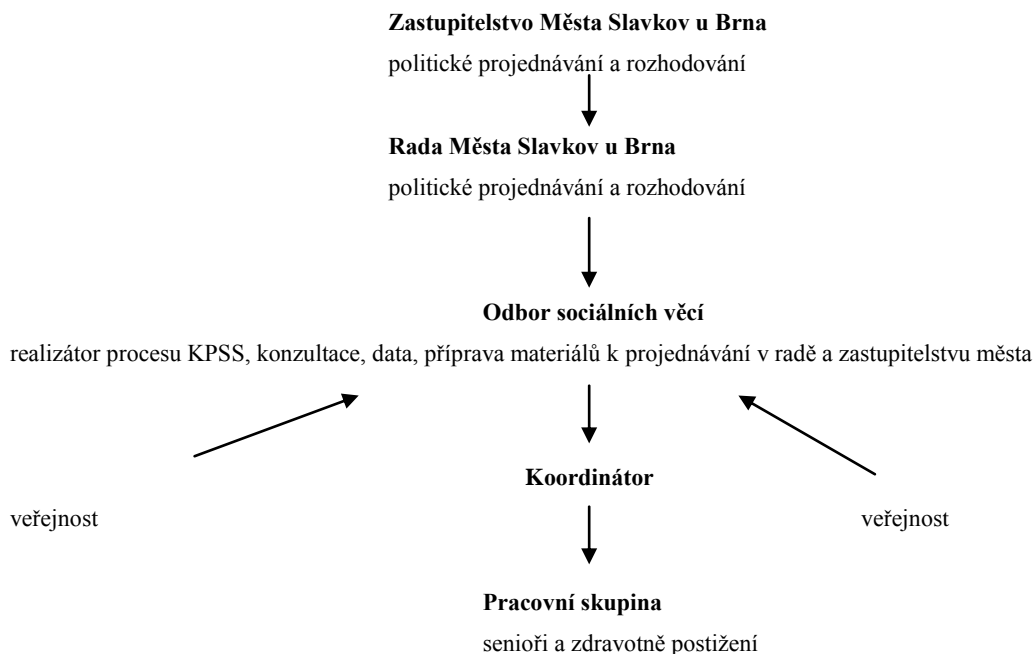
Jako první proběhlo jednání, kde byly nastaveny organizační věci, jako je interval setkání, jednací řád pracovní skupiny, způsob hlasování, pravidla komunikace a jiné. Dále bylo snahou zřídit cílové pracovní skupiny.

„Jelikož je proces komunitního plánování v našem městě na začátku a tvorba tohoto procesu se teprve vyvíjí, pracovní skupina se dohodla na základě dosud zjištěných potřeb na jedné cílové skupině, na níž se komunitní plánování v prvním období zaměřilo.“(Oslíková a kol., 2008,s. 4)

V rámci jednání pracovní skupiny byla ustanovena cílová skupina senioři a zdravotně postižení. Tato cílová skupina byla sloučena ze dvou, jelikož se nepodařilo obsadit obě dvě cílové skupiny členy.

Dle Oslíkové a kol. (2008) se vzniklá pracovní skupina skládala ze zástupců města, organizace poskytující služby a uživatelů samotných. Skupina, v níž pracovalo 7 lidí, se scházela pravidelně minimálně jednou měsíčně. Zde bylo nutné z počátku vysvětlit, co to proces KPSS je, proč je třeba se do něj zapojit a co má být cílem vznikajícího plánu sociálních služeb. Na základě jednání zástupců triády a pracovní skupiny bylo stanoveno dvouleté plánovací období pro rok 2008 a 2009.

Obrázek 5 Organizační struktura KPSS města Slavkov u Brna

Pracovní skupina se v průběhu měnila, členové přibývali, ale i ubývali. Pracovní skupina vznikala za pochodu a reagovala na zjištěné potřeby. Měnila se i organizační skupina a to z toho důvodu, že neustále docházelo ke změně členů. Vše bylo také

způsobeno novým procesem, který ve Slavkově u Brna probíhal a to ve velmi krátké době. Zpětně mohu říci, že tento proces byl sestaven velmi rychle bez důkladné přípravy a možná i za minimálních znalostí této metody. Z toho důvodu docházelo k chybám, které musely být řešeny operativně.

6.4. Priority, opatření a jejich naplnění

V Komunitním plánu sociálních služeb města Slavkova u Brna do roku 2009 byla stanovena na základě jednání a zjištěných potřeb jedna pracovní skupina „senioři a zdravotně postižení.“ Stanovené priority byly rozpracovány do několika opatření, které jsou uvedeny v následujícím přehledu současně i s hodnocením, jakým způsobem bylo opatření naplněno, zda funguje a jak se dostalo do podvědomí lidí.

Na základě zhodnocení celého plánovacího období byly tyto priority a opatření naplněny. Rozpracované priority jsou uvedeny v příloze.

Stanovené priority a opatření:

1. Zlepšení služeb pro seniory a zdravotně znevýhodněné
 - 1.1. Udržení a rozšíření pečovatelské služby
 - 1.2. Zřízení centra denních služeb
2. Zvyšovat informovanost veřejnosti v sociálních službách
 - 2.1. Zřízení sociálně-právní poradny
 - 2.2. Distribuce a vydávání informačních materiálů k sociálním službám
 - 2.3. Stálá aktualizace informací zveřejněných v elektronické podobě
3. Podpora komunitního plánování
 - 3.1. Setkávání s veřejností
 - 3.2. Činnost pracovní skupiny

Komunitní plán sociálních služeb města Slavkova u Brna do roku 2009 byl prvním dokumentem, který naplánoval a uchopil sociální služby ve městě Slavkov u Brna. Vytvořením tohoto materiálu se zmapovaly a naplánovaly sociální služby ve městě, které reagovaly na potřeby uživatelů i občanů města a došlo k efektivnímu využití finančních prostředků.

Priorita 1 – Zlepšení služeb pro seniory a zdravotně znevýhodněné

1.1.- Udržení a rozšíření pečovatelské služby (PS)

Charitní pečovatelská služba od roku 2008 poskytuje sociální služby v daném rozsahu a kvalitě stanoveném vyhláškou. V současné době je PS poskytována ve Slavkově u Brna 186 občanům. Nárůst ve srovnání s rokem 2008 činí 9,4 %. Dále je PS poskytována 10 občanům v 5 obcích spádového území - Vážany nad Litavou, Šaratice, Zbýšov, Křenovice a Holubice.

1.2. - Zřízení Centra denních služeb

V listopadu roku 2008 zahájilo svou činnost Centrum denních služeb pro seniory a zdravotně postižené v domě s pečovatelskou službou na ulici Polní ve Slavkově u Brna. V současné době poskytuje služby 7 uživatelům. Na základě požadavků žadatelů o službu byl pořízen osobní automobil pro svoz klientů, kteří se nemají jak do zařízení dopravit. V druhé polovině roku 2009 byly zpracovány nové letáky a zaktualizovány webové stránky centra.

V srpnu 2008 zahájila Rodinná pohoda, o.s. Vyškov provoz Centra denních služeb Pohoda pro děti a mládež. Toto zařízení poskytuje služby postiženým dětem a mládeži do 26 let a je provozováno v Domě svaté rodiny na ulici Malinovského ve Slavkově u Brna. Zařízení navštěvuje 9 klientů.

Priorita 2 – Zvyšovat informovanost veřejnosti v oblasti sociálních služeb

2.1. - Zřízení sociálně-právní poradny

V listopadu roku 2008 zahájilo svou činnost pracoviště Charitní poradny ve Slavkově u Brna v domě s pečovatelskou službou na ulici Polní. Nejčastěji se na poradnu obracují klienti s problémy zadluženosti, v sociální a bytové tísní, matky v tísní. V období 2008–2009 využilo služeb poradny 102 osob. Taktéž byly aktualizované webové stránky poradny a byl sestaven pro uživatele informační leták.

2.2. - Distribuce a vydávání informačních materiálů k sociálním službám

Pracovnice OSV v roce 2007 za pomoci poskytovatelů sociálních služeb vytvořily „Katalog poskytovatelů sociálních služeb“, který byl vydán v tištěné podobě a mapuje nejen sociální služby ve městě, ale i ve spádovém okolí. Tento katalog byl v roce 2008 aktualizován o nové sociální služby a informace.

2.3.- Stálá aktualizace informací zveřejněných v elektronické podobě

Na webových stránkách města byl zřízen odkaz ke komunitnímu plánování, který je pravidelně aktualizován. Jsou zde odkazy na proces komunitního plánování, metodiku podpory komunitního plánování, zápisy z činnosti pracovní skupiny aj.

Priorita 3 - Podpora komunitního plánování

3.1. - Setkávání s veřejností

Setkání s občany města se uskutečnilo v období od roku 2007 – 2009 již třikrát. Toto setkání bylo vždy za účasti zástupců města (starosta, místostarosta, tajemník) v prostorách jídelny ISS Slavkov u Brna. V rámci těchto setkání byli občané seznámeni s procesem komunitního plánování a jeho průběhem v našem městě. Poskytovatelé sociálních služeb v našem městě seznámili přítomné s nabídkou sociálních služeb, které mohou využívat.

3.2. - Činnost pracovní skupiny

Pracovní skupina se scházela v období 2007 – 2009 cca jedenkrát měsíčně a podílela se na tvorbě a současně i na vyhodnocování komunitního plánování. Skládala se ze zástupců města, uživatelů a poskytovatelů. V rámci činnosti pracovní skupiny byli přizváni i odborníci na komunitní plánování, kteří poskytli metodickou pomoc. Z každého setkání byl pořízen zápis, který je k nahlédnutí na webových stránkách města.

Z uvedeného vyplývá, že stanovené priority KPSS města Slavkova u Brna do roku 2009 byly naplněny a jednotlivá opatření byla zrealizována. Je zřejmé, že tyto služby byly potřebné a věříme, že i do budoucna budou využívány.

6.5. Analýza komunitního plánu sociálních služeb dle kritérií kvality plánování sociálních služeb

Při hodnocení Komunitního plánu sociálních služeb města Slavkova u Brna do roku 2009 budu vycházet z náležitostí a struktury, které by měl zpracovaný dokument mít dle Kritérií kvality plánování sociálních služeb vydaných Ministerstvem práce a sociálních věcí.

Klíčová oblast č. 1 Legitimita

1.1. Samospráva schválila usnesením vytvoření Plánu rozvoje sociálních služeb

1.2. *Je schválen záměr tvorby Plánu rozvoje sociálních služeb a obsahuje prvky obsažené v popisu kritéria*

1.3. *Plán rozvoje sociálních služeb je schválen samosprávou*

Město Slavkov u Brna schválilo zapojení do projektu komunitní plánování na jaře roku 2007. Toto zapojení bylo schváleno na základě usnesení II. řádného zastupitelstva města Slavkova u Brna konaného dne 14.3.2007, což je uvedeno v KPSS. Schválený záměr, který by obsahoval poslání a cíl procesu, územní vymezení, časový harmonogram, v dokumentu chybí. Tyto údaje jsou uvedeny samostatně v usneseních, ale nejsou zakomponovány do KPSS. Schválení konečné verze dokumentu taktéž bylo projednáno na řádném zasedání zastupitelstva města Slavkova u Brna, ale není taktéž uvedeno v KPSS. Doporučuje se dodat např. formou přílohy.

Klíčová oblast č. 2 Popis aktuální situace

2.1. *Analýza existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb obsahuje všechny potřebné údaje*

2.2. *Zjišťování potřeb existuje, je kvalitní, opakovatelné a kontrolovatelné*

2.3. *Analýza zdrojů pro zajištění sociálních služeb je vztažena k zjištěným potřebám*

V rámci tohoto procesu KPSS byla provedena „Analýza potřeb veřejnosti a uživatelů sociálních služeb cílové skupiny rodiny s dětmi ve spádovém území Slavkov u Brna“ firmou Sociotrendy s.r.o Olomouc. Dále došlo k zmapování poskytovatelů nejen ve spádovém území, ale zaměřilo se i na služby, které jsou využívány klienty dle poptávky na odboru sociálních věcí Městského úřadu Slavkov u Brna. Tato klíčová oblast byla naplněna.

Klíčová oblast č. 3 Kvalifikace a kompetentnost

3.1. *Jsou stanoveny požadavky na kvalifikaci a kompetentnost osob v organizační struktuře procesu.*

3.2. *Je zajištěno vzdělávání účastníků v procesu.*

V rámci komunitního plánování je stanovena koordinátorka komunitního plánování, spadající pod odbor sociálních věcí. Její pracovní náplň a vymezení kompetencí není uvedena v samotném dokumentu. Vzdělávání účastníku je zajištěno v rámci školení Jihomoravského kraje, který tuto oblast podporuje.

Klíčová oblast č. 4 Řízení procesu plánování

4.1. Je definována organizační struktura procesu plánování, popis činností, rozhodovací pravomoci a zodpovědnost jednotlivých pozic

4.2. Jsou zpracována a schválena pravidla upravující postavení a způsoby jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb (statusy, jednací řády, apod.)

4.3. Jsou uplatňovány takové postupy, které zajistí kompatibilní výstupy pracovních skupin

4.4. Při jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb je upřednostňováno konsensuální jednání

4.5. Je zajištěna informovanost uvnitř procesu

Součástí KPSS města Slavkova u Brna do roku 2009 je zpracována přehledná a srozumitelná organizační struktura, která znázorňuje procesní řízení jednotlivých částí a rámcový náznak pravomocí.

V rámci pracovní skupiny byl schválen jednací řád, který byl vzat na vědomí, ale v dokumentu není uveden odkaz na tento jednací řád.

Koordinaci postupu práce, výstupu a informovanosti mezi jednotlivými skupinami, zajištění hladkého průběhu má na starosti koordinátorka KPSS, která bohužel není v KPSS uvedena a nejsou písemně vymezeny její kompetence.

Klíčová oblast č. 5 Zapojování

5.1. Je doložen proces zapojování

5.2. Uživatelé, poskytovatelé i zadavatelé jsou zastoupeni v organizační struktuře a podílejí se na rozhodování

5.3. Uživatelé, poskytovatelé i zadavatelé jsou zapojeni do přípravy a zpracování Plánu rozvoje sociálních služeb a veřejnost má možnost připomínkovat priority, opatření a aktivity

Pracovní skupina „senioři a zdravotně postižení“, která se pravidelně scházela, je tvořena 7 členy. Svou činnost zahájila po vyškolení triády složené ze zástupců poskytovatele, zadavatele a uživatele. Podílela se na přípravě komunitního plánu, z každého jednání byl pořízen zápis, který byl k nahlédnutí pro veřejnost umístěn na webových stránkách města Slavkova u Brna v odkazu komunitní plánování.

Uživatelé, zadavatelé a poskytovatelé jsou zastoupeni v pracovní skupině.

Klíčová oblast č. 6 Plán rozvoje sociálních služeb

6.1. Plán rozvoje sociálních služeb je v souladu s jeho záměrem

6.2. Plán rozvoje sociálních služeb je v souladu s dokumenty nižší a vyšší úrovně

6.3. V plánu jsou odděleny sociální služby od ostatních služeb

6.4. Existují vazby mezi prioritami, opatřeními a aktivitami

Komunitní plán sociálních služeb je strategickým dokumentem pro další fungování a rozvoj sociálních služeb. Je vytvořený metodou komunitního plánování, tzn. za široké účasti poskytovatelů, uživatelů, zástupců města a odborníků. Komunitní plán sociálních služeb města Slavkova do Brna do konce roku 2009 je zaměřen na cílovou skupinu senioři a zdravotně postižení. V rámci KPSS je stanovena vize fungující sociální síť, tzn. udržení a rozšíření stávajících sociálních služeb.

Na základě výše uvedeného je plán souhrnem zjištěných potřeb občanů města Slavkova u Brna, který definuje priority a opatření pracovní skupiny. Z plánu je čitelné, které sociální služby, v rámci pracovní skupiny „senioři a zdravotně postižení“, je nutné udržet, a které je potřeba z hlediska potřeb uživatelů rozšířit. Stanovené aktivity jasně korespondují s časovým harmonogramem a následně i s finančními náklady, jejichž vyčíslení je nejen konkrétní, ale i reálné.

Klíčová oblast č. 7 Informovanost

7.1. Existuje písemný postup informování občanů v území, který obsahuje uvedené oblasti a je naplňován

7.2. Jsou doloženy způsoby, četnost a aktuálnost informování

V rámci procesu byl vytvořen „Katalog poskytovatelů sociálních služeb“, který mapuje poskytovatele sociálních služeb v celém spádovém území. O postupu komunitního plánování jsou občané města pravidelně informováni na setkání s občany města, které se koná každý rok vždy na podzim. Na webových stránkách města je zřízen odkaz ke komunitnímu plánování, který je pravidelně aktualizován.

Klíčová oblast č. 8 Zvyšování kvality procesu

8.1. Existují postupy monitorování a vyhodnocování klíčových oblastí v procesu plánování sociálních služeb a implementace plánu

8.2. Postupy jsou realizovány v praxi a zjištění z nich jsou využívána ke zlepšování kvality procesu

8.3. V procesu je využívána externí podpora

Pro vyhodnocování komunitního plánu sociálních služeb je vytvořena monitorovací zpráva, která stručně informuje o naplnění jednotlivých opatření. Bohužel nebyl sestaven podrobný monitorovací plán, kritéria hodnocení a hlavně stanovena zodpovědnost za monitorování a vyhodnocování. Do procesu jsou od počátku zapojeni externí partneři Krajský úřad Jihomoravského kraje.

6.6. Hodnocení

Hlavním cílem metody komunitního plánování sociálních služeb je uspokojení poptávky po sociálních službách. Sociální služby by měly být dostupné a hlavně kvalitní.

V této kapitole jsem se snažila zhodnotit proces komunitního plánování sociálních služeb města Slavkova u Brna od samého počátku a odpovědět na výzkumnou otázku *Zda uvedený komunitní plán sociálních služeb města Slavkova u Brna na dané období splňuje kritéria kvality sociálních služeb?*

Podrobně popisuji jednotlivé etapy, které probíhaly při přípravě prvního komunitního plánu. Z vlastních zkušeností mohu uvést, co se v tomto období dělo, jak vše probíhalo. Zabývám se organizační strukturou celého procesu, která se během roku měnila. Měnili se členové cílové pracovní skupiny senioři a zdravotně postižení, ale i přesto byly v této cílové skupině definovány priority, které byly zaměřeny na rozšíření a udržení stávajících služeb. Tyto priority byly následně rozpracovány do opatření, která byla naplněna a realizována. Efektivně byly taktéž naplánovány finanční prostředky pro každou sociální službu ve městě. Na základě těchto podkladů jsem provedla zhodnocení daného komunitního plánu dle kritérií kvality plánování sociálních služeb. Kritéria kvality sociálních služeb analyzují daný komunitní plán, který je zaměřen na cílovou skupinu senioři a zdravotně postižení a podrobně dle klíčových oblastí hodnotím zpracovaný dokument. Dle kritérií obsahoval tento dokument až na drobné věci všechny náležitosti, které má komunitní plán sociálních služeb mít.

S odstupem času mohu uvést, že s komunitním plánováním ve městě se začalo velmi rychle a dle mého názoru bez důkladné přípravy. Z toho důvodu docházelo během

procesu k chybám, které plynuly z neznalosti této metody. Literatura uvádí nejdůležitější věci, které je nutné provést před započítáním procesu, což v našem městě nebylo. Tato situace nastala bohužel také kvůli časovým možnostem, neboť na jaře roku 2007 byl zahájen projekt na proškolení triády a z toho důvodu poté celé plánování dostalo velmi rychlý ráz. Nicméně byly ve městě uchopeny sociální služby a je velmi dobře, že právě touto metodou.

Na základě tohoto zhodnocení mohu uvést a odpovědět na výše uvedenou výzkumnou otázku, že komunitní plán sociálních služeb města Slavkova u Brna do roku 2009 naplnil kritéria kvality sociálních služeb. Podařilo se taktéž naplnit stanovené priority a následná opatření a tudíž byl realizován a mohlo dojít k uspokojení potřeb uživatelů, u zadavatelů došlo k efektivnímu naplánování finančních prostředků a poskytovatelé získali pro svoje služby novou klientelu uživatelů, dostali se do podvědomí lidí a přínosem byl i další tok financí na jejich služby.

6.7. Vytvoření 2. Komunitního plánu sociálních služeb města Slavkova u Brna na období 2010 -2012

Realizátorem tvorby „ 2. Komunitního plánu sociálních služeb města Slavkova u Brna na období 2010 - 2012“ byl opět odbor sociálních věcí Městského úřadu Slavkov u Brna. Koordinátorka komunitního plánování společně s organizační skupinou a pracovní skupinou senioři a zdravotně postižení se podílela na realizaci a hodnocení 1. KPSS a současně připravovala navazující 2. KPSS, který měl být rozšířen o další pracovní skupinu.

„Na základě výzkumné zprávy „Analýzy potřeb veřejnosti a uživatelů sociálních služeb cílové skupiny rodiny s dětmi ve spádovém území Slavkova u Brna“ byla ustanovena nová pracovní skupina „prorodinných služeb“. Tato skupina měla reagovat na zjištěné potřeby a pracovat na přípravě komunitního plánu na další plánovací období. Pracovní skupina navrhla několik priorit a současně ke každé prioritě opatření obsahující způsob jeho realizace.“(Oslíková a kol., 2010, s. 6)

Pracovní skupina „senioři a zdravotně postižení“ navazovala na 1. KPSS a zaměřila se na udržení a rozšíření stanovených sociálních služeb. Snahou je, aby vzniklé služby byly podpořeny a rozšiřovaly se.

V rámci 2. KPSS byly stanoveny „ **dvě průřezové priority**“, které jsou společné pro obě dvě pracovní skupiny a měly by sloužit na podporu informovanosti.

Jak již bylo uvedeno v minulé analýze, proces komunitního plánování ve městě byl podpořen finančními částkami z různých zdrojů. Tak tomu bylo i při zpracování 2. KPSS ve městě Slavkov u Brna.

V roce 2008 byl tento proces podpořen opět z rozpočtu města Slavkova u Brna a to částkou ve výši 50 tis. Kč a dotací z JMK ve výši 70 tis. Kč. Podmínkou přijetí dotace bylo odeslat na JMK radou schválené podklady pro přípravu „ Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v JMK.“ Výše uvedená dotace byla použita na zpracování „Analýzy potřeb veřejnosti a uživatelů sociálních služeb cílové skupiny rodiny s dětmi ve spádovém území Slavkova u Brna“, kterou zpracovala firma Sociotrendy s.r.o. Olomouc.

Město v rámci komunitního plánování vyčlenilo finanční prostředky nejen na komunitní plánování, ale hlavně na poskytování sociálních služeb ve městě. Oproti roku 2007, kdy se ve městě poskytovala pouze pečovatelská služba, se sociální služby rozrostly o další poskytovatele, kteří provozují centra denních služeb, poradenskou činnost a pečovatelskou službu. V současné době poskytují sociální služby na území města 2 poskytovatelé – Oblastní charita Hodonín a Rodinná pohoda o.s. Vyškov. V roce 2009 bylo poskytnuto z rozpočtu města na uvedené služby celkem 510.000,- Kč. (Oslíková, 2010)

6.8. Proces tvorby 2. komunitního plánu sociálních služeb

1. fáze červen 2008 – říjen 2008

Na tvorbě 2. KPSS se podílela ustanovená organizační skupina spolu s cílovou skupinou senioři a zdravotně postižení. Zastupitelstvo města na svém řádném zasedání schválilo pokračování v procesu plánování sociálních služeb a to metodu komunitního plánování. Byla provedena analýza veřejnosti zjišťování potřeb zaměřená na cílovou skupinu rodiny s dětmi ve spádovém území Slavkov u Brna firmou Sociotrendy s.r.o. Olomouc. Výzkumný soubor tvořilo 291 rodin s celého spádového území, kteří měli alespoň jedno dítě ve věku 18 let. Dále bylo zahájeno shromažďování dat do části analytické a byla opětovně mapována stávající situace v celém spádovém území, i když se komunitně plánovalo pouze pro město Slavkov u Brna.

2. fáze listopad 2008 – únor 2009

Neustále probíhala realizace opatření 1. KPSS a pracovní skupina se podílela na aktualizaci „Katalogu poskytovatelů sociálních služeb“, který byl vytvořen jako adresář nejen pro uživatele sociálních služeb, ale byly zde uchopeny poskytovatele sociálních služeb v celém okolí. Na základě provedené analýzy byla ustanovena nová pracovní skupina prorodinné služby, kde byli osloveni zástupci této skupiny. Tito zástupci byli seznámeni s procesem komunitního plánování ve městě a zúčastnili se vzdělávání v rámci procesu komunitního plánování. Poté se aktivně zapojili do komunitního plánování ve městě.

3. fáze březen 2009 – červen 2009

V této etapě se pracovalo na navržení priorit u obou cílových skupin a to u pracovní skupiny senioři a zdravotně postižení a také u nově vzniklé pracovní skupiny prorodinných služeb. V rámci jednání obou skupin byly odsouhlaseny průřezové priority, které byly společné pro obě skupiny. Tyto priority vznikly na základě šetření mezi veřejností.

Neustále probíhala propagace tohoto procesu mezi občany města a to formou informací ve Slavkovském zpravodaji, pomocí poskytovatelů sociálních služeb a také dalším veřejným setkáním s občany města za účasti zástupců vedení města. Snahou bylo seznámit spoluobčany s nově stanovenými prioritami a opatřeními. Poskytovatelé sociálních služeb, kteří byli zapojeni do procesu, měli i nelehký úkol naplánovat financování jednotlivých sociálních služeb na dané období a uvést do komunitního plánu.

4. fáze červenec 2009 – listopad 2009

V závěrečné etapě byly sumarizovány a kompletovány materiály, aby mohl být „2. Komunitní plán sociálních služeb města Slavkova u Brna na období 2010 – 2012“ dokončen. Materiál byl představen veřejnosti a politické reprezentaci, kde byla možnost připomínkování tohoto plánu a finální verze byla dne 8.3.2010 schválena zastupitelstvem města Slavkova u Brna. Touto fází je nutné zdůraznit, že tento proces opět neskončil jako u první komunitního plánu, ale naopak začínal a to hlavně s realizací všech stanovených opatření.

6.9. Organizační struktura a účastníci 2. komunitního plánu sociálních služeb

Vzhledem k tomu, že se již jednalo o 2. navazující komunitní plán sociálních služeb a organizační skupina byla stanovena již při započetí komunitního plánování ve městě a fungovala, nebylo nutné tuto strukturu měnit. Postupně se jen přidávali a měnili členové pracovních skupin a nově vznikla komise k projednávání žádostí o dotace. Tato komise se skládá z pracovníků odboru sociálních věcí, jejichž úkolem je příprava podkladů na jednání rady a zastupitelstva města.

S organizačními věcmi, které byly nastaveny již v 1. KPSS, jako je interval setkání, jednací řád pracovní skupiny, způsob hlasování, pravidla komunikace a jiné, byla seznámena i nově ustanovená pracovní skupiny „prorodinných služeb“.

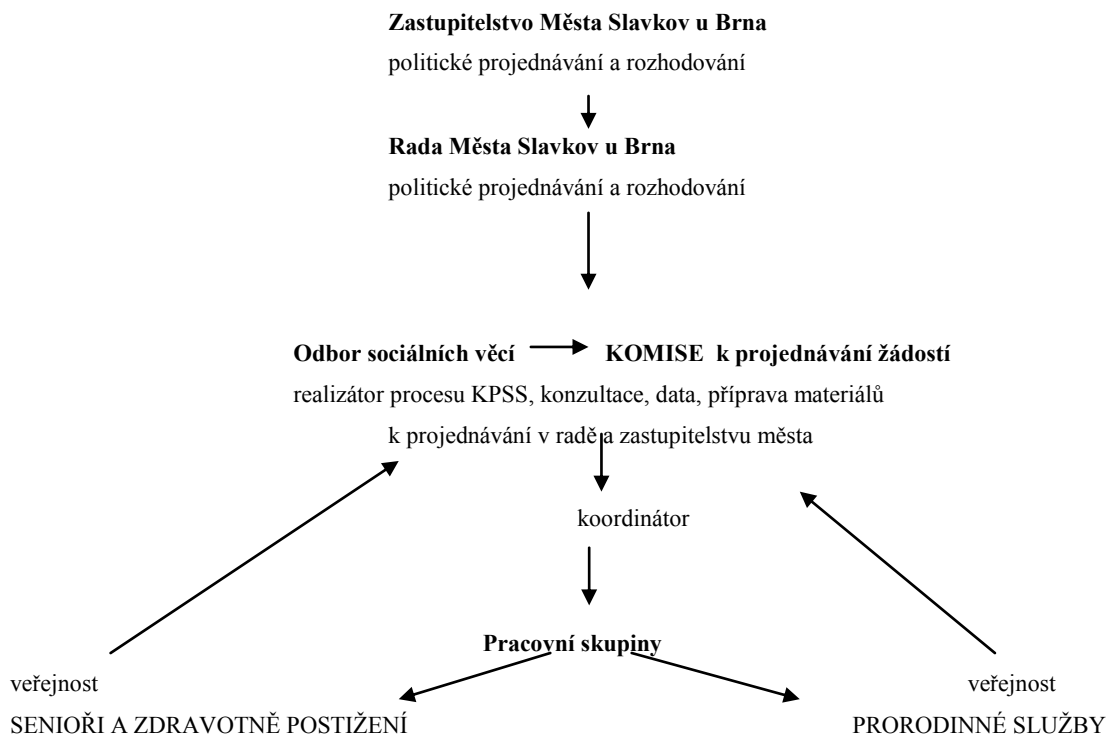
„Na začátku roku 2009 se komunitní plánování v našem městě rozšířilo o pracovní skupinu pro rodiny s dětmi, tzv. „prorodinné služby“. Tato nová pracovní skupina, reagovala na zjištěné potřeby rodin s dětmi, které vyplynuly ze zpracované výzkumné zprávy - „Analýza potřeb veřejnosti a uživatelů sociálních služeb cílové skupiny rodiny s dětmi ve spádovém území Slavkova u Brna“ kterou zpracovala firma Sociotrendy s.r.o. Olomouc.“ (Oslíková a kol., 2010,s.4)

Dle Oslíkové a kol. (2010) pracovní skupina senioři a zdravotně postižení funguje od roku 2007. Svoji činnost zahájila po vyškolení triády složené ze zástupců poskytovatele, zadavatele a uživatele. Pracovní skupinu tvořilo 7 členů, kteří se pravidelně scházeli a podíleli se na přípravě prvního komunitního plánu města Slavkova u Brna. Po schválení komunitního plánu v orgánech města sledovala pracovní skupina jeho plnění a prováděla vyhodnocení jednotlivých opatření. V roce 2009 se skupina zapojila také do přípravy 2. KPSS.

Jedná se o specificky cílovou skupinu, u které v důsledku stárnutí a změny zdravotního stavu dochází k úbytku sil a tím pádem jsou závislí na pomoci druhé osoby.

Cílová skupina prorodinných služeb byla nově ustanovena v roce 2009 a složena ze 7 členů. Skupina se pravidelně scházela a podílela se na tvorbě priorit 2. KPSS. Zadavatelem byli osloveni poskytovatelé, kteří tyto služby již ve městě provozují nebo je chtějí začít provozovat a současně i uživatelé a širší veřejnost. (Oslíková a kol., 2010)

Obrázek 6 Organizační struktura 2. KPSS města Slavkov u Brna

Pracovní skupiny se v průběhu měnily jak u 1.KPSS, členové přibývali, ale i ubývali. Tentokrát již členové, organizační skupina měli zkušenosti s procesem komunitního plánování, ale občas se vyskytla situace, na kterou bylo nutné reagovat co nejrychleji. Plánování sociálních služeb bylo a doufám, že i do budoucna bude nastaveno metodou komunitního plánování velmi dobře.

6.10. Priority, opatření a jejich naplnění

Ve 2. Komunitním plánu sociálních služeb města Slavkova u Brna na období 2010-2012 byly pracovní skupiny rozšířeny na dvě a to „senioři a zdravotně postižení“ a na základě analýzy skupina „prorodinných služeb“. Stanovené priority u jednotlivých cílových skupin byly rozpracovány do několika opatření, které jsou uvedeny v následujícím přehledu současně i s hodnocením, jakým způsobem bylo opatření naplněno, zda funguje a jak se dostalo do podvědomí lidí.

U tohoto 2. komunitního plánu sociálních služeb není ještě završeno celé plánovací období, z toho důvodu je hodnocení uvedeno jen za rok 2010 a 2011. Dále v tomto komunitním plánu byly nově stanoveny průřezové priority, které se dotýkají obou cílových skupin. Rozpracované priority jsou uvedeny jako příloha dokumentu.

Stanovené průřezové priority a opatření:

1. Zvyšovat informovanost veřejnosti v oblasti sociálních služeb
 - 1.1. Rozšíření poradenských služeb v Charitní poradně Slavkov u Brna
 - 1.2. Vytvoření a pravidelná aktualizace databáze poskytovatelů sociálních služeb
 - 1.3. Přednášková činnost pro občany
2. Podpora komunitního plánování
 - 2.1. Setkávání s veřejností
 - 2.2. Činnost pracovní skupiny

Senioři a zdravotně postižení:

1. Udržení stávajících služeb pro seniory a zdravotně postižené
 - 1.1. Udržení a rozšíření pečovatelské služby
2. Podpora centra zdravotně postižených a seniorů
 - 2.1. Rozšiřování nabídky služeb Centra denních služeb o nové možnosti podle zájmů klientů

Prorodinné služby:

1. Podpora rodiny fungující úplně a neúplně
 - 1.1. Pravidelná aktualizace volnočasových aktivit pro děti a rodiče na webových stránkách města
 - 1.2. Podpora mateřských center a volnočasových aktivit pro rodiny s dětmi
 - 1.3. Family point
2. Podpora rodin starajících se o děti s postižením
 - 2.1. Podpora centra denních služeb pro postižené děti
 - 2.2. Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

Plánování ve městě Slavkov u Brna pokračovala 2. Komunitním plánem sociálních služeb na období 2010-2012 a z názvu je zřejmé, že tento komunitní plán je v současné době ve stádiu realizací priorit a stanovených opatření. V současné době je pouze zmonitorován rok 2010 a 2011 dle nastaveného časového harmonogramu. Vyhodnocení celého dokumentu proběhne až po skončení roku 2012. Monitoring plánování sociálních

služeb se vyhotovuje dvakrát ročně, kdy je předkládán orgánům města. Z toho důvodu uvedu hodnocení tohoto komunitního plánu za první pololetí roku 2011.

Průřezové priority

Priorita 1 - Zvyšovat informovanost veřejnosti v oblasti sociálních služeb

1.1. - Rozšíření poradenských služeb v charitní poradně Slavkov u Brna

Provoz poradny zajišťují 2 pracovnice na úvazek 1,4 z důvodu zajištění zastupitelnosti. Již během minulého roku byla rozšířena poradenská činnost o služby Persefona o.s. se zaměřením na domácí násilí. V I. pololetí roku 2011 bylo poskytnuto 51 klientům celkem 146 konzultací s největším zaměřením na problémy se zadlužeností, dále s bydlením a s domácím násilím, na zprostředkování jiných služeb, na informace o dávkách a důchodech aj.

1.2. - Vytvoření a pravidelná aktualizace databáze poskytovatelů sociálních služeb

V průběhu roku 2010 byl připraven tisk nového aktualizovaného „Katalogu poskytovatelů sociálních služeb“. Návrh katalogu byl projednán v prosinci 2010 na jednání pracovních skupin. V únoru 2011 byl dán do tisku a následně byl distribuován pro potřeby občanů. Tisk byl uhrazen z dotace JMK, proto byla část katalogů v počtu 40 ks/obec poskytnuta v březnu 2011 prostřednictvím vedení obcí i pro potřeby občanů celého spádového území.

1.3. - Přednášková činnost pro občany

Charitní poradna zahájila v roce 2010 přednáškovou činnost. V průběhu I. pololetí 2011 uspořádala CHP ve Slavkově u Brna přednášku na téma „Zadluženost“, které se i přes značnou propagaci zúčastnil mizivý počet občanů - paradoxně přesto, že se jedná o nejčastější problém, se kterým klienti přicházejí do charitní poradny ve Slavkově.

Priorita 2 - Podpora komunitního plánování

2.1. - Setkávání s občany

Každoročně je pořádáno setkání s občany města v rámci komunitního plánování za účasti zástupců města a poskytovatelů. Občané jsou na nich informováni o sociálních službách a komunitním plánování v našem městě. Na pracovní skupině konané dne

14.9.2011 bylo dohodnuto pořádání a program V. setkání s občany města. Termín konání byl předběžně stanoven na 23.11.2011 dle akcí představitelů města.

2.2. - Činnost pracovní skupiny

Pracovní skupiny se schází dle potřeby, většinou 2-3 x ročně a podílí se na hodnocení a plnění priorit komunitního plánu. Během I. pololetí proběhlo setkání pracovní skupiny dne 4.4.2011. Hlavním bodem programu bylo hodnocení plnění 2. KPSS města Slavkova u Brna v roce 2010. Pracovní skupina byla dále informována o nově vydaném Katalogu poskytovatelů sociálních služeb, seznámena se zápisem z revize KPSS, se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb na území kraje a obcí v JMK. Druhé setkání pracovních skupin se konalo dne 14.9.2011. Na programu bylo hodnocení plnění 2. KPSS města za 1. pol. 2011, příprava V. setkání s občany města a bylo projednáno složení a doplnění pracovních skupin včetně volby vedoucích. Zápisy z jednání pracovních skupin jsou zveřejněny v plném znění na webových stránkách města Slavkov u Brna.

Senioři a zdravotně postižení

Priorita 1 - Udržení stávajících služeb pro seniory a zdravotně postižené

1.1. - Udržení a rozšíření pečovatelské služby

V I. pololetí roku 2011 byla pečovatelská služba poskytována 108 občanům. V rámci města Slavkova u Brna jsou zajišťovány služby i v odpoledních a večerních hodinách a v nezbytných případech i víkendová pečovatelská služba. V průběhu I. pololetí roku 2011 byla pečovatelská služba dále zajišťována v 7 obcích spádového území (Bošovice, Holubice, Kobeřice u Brna, Křenovice, Šaratice, Vážany nad Litavou, Velešovice). Rodinná pohoda, o.s., poskytuje dále terénní odlehčovací služby průměrně 4 klientům.

1.2. - Podpora centra denních služeb zdravotně postižených

Kapacita centra denních služeb je 15 osob. Za I. pololetí roku 2011 byla služba poskytována nepravidelně 11 klientům, což znamená, že oproti roku 2010 došlo k navýšení o 1 klienta.

1.3. - Rozšiřování nabídky služeb centra denních služeb o nové možnosti podle zájmů klientů

V rámci centra pro seniory a zdravotně postižené došlo v průběhu loňského roku k rozšíření nabídky služeb v závislosti na zájmu klientů. Jedná se o zavedení ergoterapie, gastronomie, rozšíření vzpomínkové terapie a ve spolupráci s Rodinnou pohodou o.s. jsou klientům poskytovány služby canisterapie. Podařilo se rozšířit prostory centra o místnost pro odpočinek a o terasu. O nabízené služby mají klienti zájem. Za poplatek je možno využít i svozové služby do centra.

Prorodinné služby

Priorita 1 - Podpora rodiny fungující úplně a neúplně

1.1. - Pravidelná aktualizace volnočasových aktivit pro děti a rodiče na webových stránkách

Na webových stránkách města Slavkova u Brna www.slavkov.cz je zřízen odkaz *Aktivity pro rodiny s dětmi*, kde jsou k dispozici odkazy na webové stránky zařízení poskytujících služby rodinám s dětmi - mateřské centrum, Junák, dům dětí a mládeže.

1.2. - Podpora mateřských center a volnočasových aktivit pro rodiny s dětmi

Toto opatření je zahrnuto v komunitním plánu, i když se nejedná o sociální službu. Snahou je podporovat rodiny s dětmi v rámci společného setkávání. Mateřské centrum je zřízeno pod Domem dětí a mládeže a jedná se o příspěvkovou organizaci města, z toho důvodu nemůže být duplicitně dotována z rozpočtu města. DDM nabízí cca 50 kroužků. Nabídku lze najít na webových stránkách DDM - www.ddmslavkov.cz. Pro maminky s dětmi nadále fungují Baby kluby.

1.3. - Family point

Od 1. pololetí 2010 je na Městském úřadu provozován Family point – místo pro rodiče s dětmi, kde je možnost děti v klidu nakrmit, přebalit, poskytnout nutnou hygienu a případně si pohrát. Služba je rodiči nadále aktivně využívána a na základě zpětné vazby prostřednictvím anonymních dotazníků kladně hodnocena.

Priorita 2 - Podpora rodin starající se o děti a mládež s postižením

2.1. - Podpora centra denních služeb pro postižené děti a mládež

Kapacita zařízení je 15 dětí. V průběhu I. pol. navštěvovalo zařízení střídavě 10 dětí ve věku od 7 do 26 let, kterým zajišťují službu 4 pracovnice na úvazek 1,5. Z důvodu výpovědi bylo k 1.9.2011 zařízení přesunuto z Malinovského 280 do suterénu nové budovy polikliniky ve Slavkově u Brna. Pro zlepšení podmínek klientů bylo městem zbudováno WC pro děti v místě dřívější sprchy. Informace k přesunu zařízení byly zveřejněny v Aktualitách a novinkách na webových stránkách města a dále ve SZ č. 9/2011.

2.2. - Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

Centrum denních služeb Pohoda nabízí aktivity s možností kulturního a společenského vyžití, canisterapii, návštěva knihovny, vaření, šití. V I. pol. 2011 využívalo nabízených služeb pravidelně 20 občanů Slavkova. Uvedené služby zajišťují 3 pracovnice na úvazek 1,0.

6.11. Analýza 2. komunitního plánu sociálních služeb dle kritérií kvality plánování sociálních služeb

Při hodnocení 2. komunitního plánu sociálních služeb města Slavkova u Brna na období 2010 - 2012 budu opět vycházet z náležitostí a struktury, které by měl zpracovaný dokument mít dle Kritérií kvality plánování sociálních služeb vydaných Ministerstvem práce a sociálních věcí.

Klíčová oblast č. 1 Legitimita

4.1. *Samospráva schválila usnesením vytvoření Plánu rozvoje sociálních služeb*

4.2. *Je schválen záměr tvorby Plánu rozvoje sociálních služeb a obsahuje prvky obsažené v popisu kritéria*

4.3. *Plán rozvoje sociálních služeb je schválen samosprávou*

Město Slavkov u Brna je již třetím rokem zapojeno do projektu komunitní plánování na jaře roku 2007. Toto zapojení bylo schváleno na základě usnesení II. řádného zastupitelstva města Slavkova u Brna konaného dne 14.3.2007, což je uvedeno v 2. KPSS. Schválený záměr, který by obsahoval poslání a cíl procesu, územní vymezení, časový harmonogram jsou uvedeny samostatně jako příloha komunitního plánu. Schválení komunitního plánu, které bylo projednáno na zasedání zastupitelstva je taktéž přílohou dokumentu. Klíčová oblast byla naplněna.

Klíčová oblast č. 2 Popis aktuální situace

2.1. Analýza existujících zdrojů pro zajištění sociálních služeb obsahuje všechny potřebné údaje

2.2. Zjišťování potřeb existuje, je kvalitní, opakovatelné a kontrolovatelné

2.3. Analýza zdrojů pro zajištění sociálních služeb je vztažena k zjištěným potřebám

V rámci 2. procesu proběhla aktualizace a vznikla nová pracovní skupina „prorodinných služeb“. Pracovní skupina „senioři a zdravotně postižení“, navazovala na první komunitní plán sociálních služeb a zaměřila se na udržení a rozšíření stanovených sociálních služeb. Z výzkumu vyplývá, že cílová skupina rodiny s dětmi má potřebu preventivních programů včetně volnočasových aktivit, které však nejsou součástí sociálních služeb. Dobré by bylo v komunitním plánu popsat návaznost sociálních služeb na preventivní programy, které poskytují volnočasové a prorodinné organizace, které z výzkumu vzešly jako potřebné.

Klíčová oblast č. 3 Kvalifikace a kompetentnost

2.1. Jsou stanoveny požadavky na kvalifikaci a kompetentnost osob v organizační struktuře procesu

2.2. Je zajištěno vzdělávání účastníků v procesu

Koordinátorka KPSS, je stanovena koordinátorka komunitního plánování, spadající pod odbor sociálních věcí. Její pracovní náplň a vymezení kompetencí je obsažena přímo v samotném dokumentu. Supervize a následné prohlubování znalostí a kvalifikace je zajištěno v rámci realizace Individuálního projektu Jihomoravského kraje na Podporu komunitního plánování.

Klíčová oblast č. 4 Řízení procesu plánování

4.1. Je definována organizační struktura procesu plánování, popis činností, rozhodovací pravomocí a zodpovědnost jednotlivých pozic

4.2. Jsou zpracována a schválena pravidla upravující postavení a způsoby jednání skupin podílející se plánování sociálních služeb (statusy, jednací řády, apod.)

4.3. Jsou uplatňovány takové postupy, které zajistí kompatibilní výstupy pracovních

skupin

4.4. Při jednání skupin podílejících se na plánování sociálních služeb je upřednostňováno konsensuální jednání

4.5. Je zajištěna informovanost uvnitř procesu

Součástí 2. komunitního plánu sociálních služeb města Slavkov u Brna na období 2010 – 2012, je zpracována přehledná a velmi srozumitelná organizační struktura, která zároveň znázorňuje procesní řízení jednotlivých částí a rámcový náznak obsahu pravomocí.

V dokumentu jsou sice ve stručnosti popsány obě pracovní skupiny, ale tento popis je pro naplnění klíčové oblasti č. 4 nedostačující.

Proto doporučuji v dokumentu opětovně doplnit odkaz na schválený jednací řád a pracovníka, který jasně upravuje přípravu, obsah jednání, způsob usnášení a hlasování a zajišťování úkolů, pravidla komunikace a kompetencí.

Význam koordinátorky procesu KPSS - manažerská výkonná role v rámci procesu KPSS. Má na starosti zajištění hladkého průběhu procesu, tj. činnost, která uvádí do vzájemného souladu řešení jednotlivých úkolů, personální a časové možnosti členů jednotlivých pracovních skupin.

Zda jednání Odboru sociálních věcí a následně Komise k projednávání žádosti a všech pracovních skupin probíhá dle principů konsenzu a pomocí hlasování. V zájmu úspěšného splnění společných úkolů pracovní skupiny vzájemně spolupracují, popř. koordinují svou činnost ve věcech společných pro více cílových skupin a oblastí. Vyžaduje-li to zájem věci, mohou pracovní skupiny jednat společně.

Klíčová oblast č. 5 Zapojování

5.1. Je doložen proces zapojování

5.2. Uživatelé, poskytovatelé i zadavatelé jsou zastoupeni v organizační struktuře a podílejí se na rozhodování

5.3. Uživatelé, poskytovatelé i zadavatelé jsou zapojeni do přípravy a zpracování Plánu rozvoje sociálních služeb a veřejnost má možnost připomínkovat priority, opatření a aktivity

Pracovní skupina „senioři a zdravotně postižení“ je tvořena 7 členy, kteří se pravidelně schází. Svou činnost zahájila po vyškolení triády složené ze zástupců poskytovatele, zadavatele a uživatele. Podílela na přípravě a plnění prvního komunitního plánu města

Slavkov u Brna a následně se v roce 2009 zapojila také do přípravy 2. KPSS. Pracovní skupina svou činnost zahájila po vyškolení triády složené ze zástupců poskytovatele, zadavatele a uživatele.

V roce 2009 na základě provedené „Analýza potřeb veřejnosti a uživatelů sociálních služeb cílové skupiny rodiny s dětmi ve spádovém území Slavkov u Brna“ firmou Sociotrendy s.r.o. Olomouc, vznikla nová pracovní skupina „prorodinné aktivity“, která je složena ze 7 členů (z řad poskytovatelů stávajících či nových, zadavatelů a uživatelů) a podílela se na tvorbě přípravy 2. KPSS.

Uživatelé, poskytovatelé i zadavatelé jsou zastoupeni ve všech pracovních skupinách.

Klíčová oblast č. 6 Plán rozvoje sociálních služeb

6.1. Plán rozvoje sociálních služeb je v souladu s jeho záměrem

6.2. Plán rozvoje sociálních služeb je v souladu s dokumenty nižší a vyšší úrovně

6.3. V plánu jsou odděleny sociální služby od ostatních služeb

6.4. Existují vazby mezi prioritami, opatřeními a aktivitami

Komunitní plán je strategickým dokumentem pro další fungování a rozvoj sociálních služeb. Je vytvořený metodou komunitního plánování, tzn. za široké účasti poskytovatelů, uživatelů, zástupců města a odborníků. Plánování služeb umožňuje zaměřit se na skutečné potřeby lidí, kteří zde žijí a kteří potřebují pomoc a podporu při zvládání obtížných životních situací, kterým jsou nuceni čelit.

Komunitní plán na období 2010–2012 je zaměřen na podporu a udržení stávajících služeb a nově na podporu rodin s dětmi. Na základě výše uvedeného je plán souhrnem zjištěných potřeb občanů města Slavkov u Brna, který definuje priority a opatření pracovní skupiny „senioři a zdravotně postižení“ a pracovní skupiny „prorodinné služby“. Priority a opatření, které jsou společné pro obě pracovní skupiny, jsou zpracovány samostatně jako průřezové priority. Konkrétně se jedná o: „1. Zvyšovat informovanost veřejnosti v oblasti sociálních služeb a 2. Podpora komunitního plánování“ viz. s. 22.

Z plánu je čitelné, které sociální služby, v rámci pracovní skupiny „senioři a zdravotně postižení“, je nutné udržet a které je potřeba z hlediska potřeb uživatelů rozšířit. Stanovené aktivity jasně korespondují s časovým harmonogramem a následně i s finančními náklady, jejichž vyčíslení je nejen konkrétní, ale i reálné.

Nově vzniklá pracovní skupina „prorodinné aktivity“ obsahuje 2 priority, které jsou následně rozpracovány do jednotlivých opatření. Opatření se netýkají pouze sociálních služeb, ale obsahují i služby doprovodné – např. opatření „1.2 Podpora mateřských center a volnočasových akcí pro rodiny s dětmi“ aj. viz s. 34 – 35, které jsou dle požadavků rodičů malých dětí důležité a jeví se jako potřebné.

Celý dokument je výsledkem práce koordinátorky a dvou pracovních skupin.

Klíčová oblast č. 7 Informovanost

7.1. Existuje písemný postup informování občanů v území, který obsahuje uvedené oblasti a je naplňován

7.2. Jsou doloženy způsoby, četnost a aktuálnost informování

V rámci procesu byl vytvořen Katalog poskytovatelů sociálních služeb“, který byl v roce 2010 aktualizován a je k dispozici na webových stránkách města. O postupu komunitního plánování jsou občané města pravidelně informováni na setkání s občany města, které se koná každý rok vždy na podzim. Na webových stránkách města je zřízen odkaz ke komunitnímu plánování, který je pravidelně aktualizován. V rámci realizace Individuálního projektu Jihomoravského kraje na Podporu komunitního plánování, se komunitní plánování sociálních služeb prezentovalo na konferenci a veletrhu Medical Fair Brno 2011.

Klíčová oblast č. 8 Zvyšování kvality procesu

8.1. Existují postupy monitorování a vyhodnocování klíčových oblastí v procesu plánování sociálních služeb a implementace plánu

8.2. Postupy jsou realizovány v praxi a zjištění z nich jsou využívána ke zlepšování kvality procesu

8.3. V procesu je využívána externí podpora

Pro vyhodnocování 1. komunitního plánu sociálních služeb je vytvořena monitorovací zpráva, která stručně informuje o naplnění jednotlivých opatření, které je stručně uvedeno v 2. KPSS. Vyhodnocení 2. KPSS na období 2010–2012 za první pololetí roku 2010 a 2011 proběhlo v rámci dvou pracovních skupin a bylo projednáno v orgánech města. Pro přehlednost se doporučuje sestavit podrobný monitorovací plán, kritéria hodnocení, stanovená zodpovědnost za monitorování a vyhodnocování

Do procesu jsou od počátku zapojeni externí partneři: Krajský úřad Jihomoravského kraje – koordinace plánování a 21 obcí plánujících.

6.12. Hodnocení

V této kapitole jsem se snažila zhodnotit navazující proces komunitního plánování sociálních služeb města Slavkova u Brna na období 2010 -2012 a odpověděla na výzkumnou otázku *Zda uvedený komunitní plán sociálních služeb města Slavkova u Brna na dané období splňuje kritéria kvality sociálních služeb?*

Jako koordinátorka komunitního plánování jsem se zapojila do dalšího vzdělávání v rámci prohlubování a získání nových informací. V rámci intenzivního vzdělávání ve více jak ročním časovém období jsem získala mnoho cenných zkušeností pro plánování sociálních služeb a stala jsem se metodikem pro plánování sociálních služeb v rámci Jihomoravského kraje. Toto vzdělávání mi pomohlo i při realizaci komunitního plánu sociálních služeb v rámci města Slavkova u Brna.

Opětovně podrobně popisují jednotlivé etapy, které probíhaly při přípravě druhého komunitního plánu a monitoringu prvního komunitního plánu sociálních služeb. 2. KPSS byl rozšířen o novou pracovní skupinu prarodinných služeb na základě výzkumné analýzy. Byli osloveni noví členové, kteří se do tohoto procesu zapojili. V rámci cílové skupiny prarodinných služeb byly stanoveny priority pro rozvoj nových služeb. Cílová skupina senioři a zdravotně postižení se zaměřila na rozšíření udržení stávajících služeb. Priority byly v obou skupinách následovně rozpracovány do opatření a v daném období realizovány. Nově byly stanoveny průřezové priority, které jsou společné pro obě skupiny a zaměřeny na informovanost veřejnosti o metodě komunitního plánování. Efektivně byly taktéž naplánovány finanční prostředky pro každou sociální službu ve městě a uvedeny v komunitním plánu. Na základě těchto podkladů jsem provedla zhodnocení daného komunitního plánu dle kritérií kvality plánování sociálních služeb. Kritéria kvality sociálních služeb analyzují daný komunitní plán, který je zaměřen na cílovou skupinu senioři a zdravotně postižení a prarodinných služeb a podrobně dle klíčových oblastí hodnotím zpracovaný dokument. Dle kritérií obsahoval tento dokument až na drobné věci všechny náležitosti, které má komunitní plán sociálních služeb mít.

Následující komunitní plán sociálních služeb bezprostředně navazuje na předchozí.

Nově pozměněna organizační struktura, rozšířena o nově zřízenou cílovou skupinu prarodinných služeb a nově ustanovenou komisi pro projednávání všech náležitosti zefektivnila celou metodu. Ze zkušeností již z prvního komunitního plánu mohu uvést, že tvorba 2. KPSS probíhala bez velkých problémů a dá se říci, že plynule navazovala na 1. KPSS. Dle mého názoru slabou stránku 2. Komunitního plánu sociálních služeb bylo, že plánování nebylo rozšířeno na spádové obce. Pozitivní stránkou ale je, že byly zjištěny potřeby veřejnosti v celém spádovém území tzn. ve všech 18 obcích.

Na základě tohoto zhodnocení mohu odpovědět na výše uvedenou výzkumnou otázku, že 2. komunitní plán sociálních služeb města Slavkova u Brna na období 2010 -2012 naplnil kritéria kvality sociálních služeb. V současné době dochází k jeho realizaci, neboť plánovací období je stanovena až do konce roku 2012.

Závěr

Cílem mé diplomové práce bylo zhodnotit proces plánování sociálních služeb ve městě a jeho přínos pro město, poskytovatele, uživatele. V dnešní době jsou sociální služby velmi diskutovanou otázkou a pro mnoho lidí jsou velmi potřebné.

Diplomovou práci jsem si rozdělila do šesti kapitol. Prvních pět kapitol je věnováno teoretickému popisu a šestá kapitola je věnována výzkumnému šetření, kde jsem pomocí kvalitativního výzkumu provedla analýzu spisové dokumentace a hledala odpověď na stanovenou výzkumnou otázku:

Zda uvedené komunitní plány sociálních služeb města Slavkova u Brna na dané období splňují kritéria kvality sociálních služeb?

V první kapitole se věnuji historii sociálních služeb a definuji pojem sociální služba. Dále rozděluji sociální služby a jejich financování. Nelze opomenout v současné době velmi ožehavé téma a to registrace sociálních služeb, s níž úzce souvisí standardy kvality poskytování sociálních služeb.

Ve druhé kapitole pojednávám o komunitním plánování sociálních služeb, definuji principy a nástroje metody komunitního plánování. Vymezuji hlavní aktéry komunitního plánování a celý proces. Nedílnou součástí plánování sociálních služeb jsou kritéria kvality sociálních služeb, o kterých se v této kapitole zmiňuji, neboť tvoří základ pro praktickou část. Neméně důležitou roli v tomto procesu hrají taktéž metodici komunitního plánování, jejichž kompetence vymezuji v této kapitole.

Třetí kapitola je zaměřena na poskytovatele sociálních služeb ve městě Slavkov u Brna a jejich poslání, služby, kapacitu aj. Dále specifikuji a seznamuji čtenáře s městem Slavkov u Brna formou charakteristiky.

Čtvrtá kapitola je věnována sociální pedagogice ve vztahu k sociálním službám. V každé kapitole jsem se pokusila vlastním názorem shrnout téma formou dílčího závěru.

Pátá kapitola v praktické části je věnována vymezení cíle a výzkumného šetření. Nejprve jsem vymezila cíl a stanovila výzkumnou otázku, na kterou jsem během šetření hledala odpověď. Výzkum jsem také ukotvila teoreticky a zdůvodnila výběr metod a technik. Hlavní výzkumnou technikou bylo analýza spisové dokumentace, k čemuž jsem využila i vlastních poznatků a zkušeností, neboť jsem s metodou komunitního plánování ve městě Slavkov u Brna začínala.

Šestá kapitola v praktické části je věnována samotnému výzkumu, kde podrobně popisují proces a tvorbu prvního Komunitního plánu sociálních služeb města Slavkova u Brna do roku 2009 a dále 2. Komunitní plán sociálních služeb na období 2010 – 2012. U obou plánů definují organizační strukturu a účastníky daného procesu a vyhodnocují komunitní plány sociálních služeb pomocí nastavených priorit a opatření. Dle kritérií kvality plánování sociálních služeb podrobně hodnotím zpracované dokumenty. U obou dokumentů jsem provedla předběžné hodnocení.

Z výzkumného šetření vzešlo, že oba dva dokumenty, zpracované odborem sociálních věcí a skupinami v rámci komunitního plánování, splňují kritéria kvality plánování sociálních služeb. Tudíž bylo odpovězeno na danou výzkumnou otázkou *Zda uvedené komunitní plány sociálních služeb města Slavkova u Brna na dané období splňují kritéria kvality sociálních služeb?*

Plánování a hlavně zpracované plány byly hodnoceny dle kritérií kvality nezávisle na sobě a oba dva splňují základní klíčové oblasti, které jsou jasně stanoveny. Hodnocené klíčové oblasti udávají jasný ráz a propojenost celého procesu. Tyto základní požadavky byly v komunitních plánech splněny až na drobné nejasnosti, které nejsou zásadní chybou v této metodě, neboť komunitní plánování je živý, stále probíhající a nekončící proces. Nejasnosti v plánech byly doplněny jako příloha dokumentu.

Komunitní plánování sociálních služeb uchopilo a hlavně naplánovalo sociální služby ve městě, neboť do doby, než se s touto metodou začalo, nebyl ve městě žádný soukromý poskytovatel. Pečovatelská služba, které ve městě působila, byla organizační složkou města. Plánování komunitní metodou naplánovalo a v pozitivním směru omezilo tok finančních prostředků z obecního rozpočtu, neboť se začaly sociální služby nakupovat. Dalším přínosem v komunitním plánování jsou poskytovatelé, kteří jsou plně navázáni na uživatele, zajišťují profesionalitu a odbornost nejen vůči klientům, ale i vůči zadavatelům. Poskytovatelé v rámci procesu mají možnost získat další finance z obecních rozpočtů formou dotačního řízení.

Pro uživatele vznikla široká nabídka sociálních služeb v rámci města Slavkova u Brna, na základě zjištěných potřeb z výzkumného šetření.

Jak již jsem uvedla, plánování sociálních služeb komunitní metodou bylo přínosem pro všechny účastníky procesu.

Tento výzkum lze použít jako zpětnou vazbu pro všechny zúčastněné v procesu komunitního plánování sociálních služeb. Jsem si vědoma toho, že pro větší validitu

výzkumného šetření by bylo vhodné oslovit např. formou dotazníku poskytovatele, uživatele sociálních služeb. Přesto se mi dle mého názoru podařilo splnit stanovený cíl mé diplomové práce, tedy zhodnotit komunitní plánování sociálních služeb ve dvou etapách ve městě Slavkov u Brna.

Sociální služby jsou a do budoucna budou nedílnou součástí našeho života. Populace stárne a prodlužuje se důchodový věk. Z toho důvodu budeme v mnoha případech nuceni sociální služby využívat a proto když už ne nic jiného, tak bychom si je měli co nejdůkladněji naplánovat.

Resumé

V úvodu mé diplomové práce jsem se zaměřila na představení celého problému. V následující kapitole jsem v teoretické části vysvětlila pojem sociální služby, jejich historii, financování a také registraci sociálních služeb. Ve druhé kapitole popisují metodu komunitního plánování, účastníky procesu a kritéria kvality sociálních služeb. Ve třetí kapitole jsem se zaměřila na plánování sociálních služeb v našem městě a představila poskytovatele sociálních služeb. Ve čtvrté kapitole propojuji sociální pedagogiku s plánováním sociálních služeb.

V praktické části jsem se pomocí výzkumného šetření analýzy spisové dokumentace snažila najít odpověď na výzkumnou otázku *Zda uvedené komunitní plány sociálních služeb města Slavkova u Brna na dané období splňují kritéria kvality sociálních služeb?* Pomocí analýzy dokumentů dle kritérií kvality sociálních služeb jsem se snažila odpovědět na výše uvedenou otázku. Tato problematika je v současné době velmi diskutovaná a mělo by se k ní přistupovat s velkou obezřetností, neboť vždy se zde jedná o osudy lidí.

Anotace

Diplomová práce je zaměřena na problematiku plánování sociálních služeb metodou komunitního plánování. Vymezuje proces tvorby plánování sociálních služeb ve městě Slavkov u Brna. Mapuje poskytovatele sociálních služeb působící v této oblasti a analyzuje dle kritérií kvality sociálních služeb komunitní plány sociálních služeb na dané období.

Klíčová slova

Sociální služba, komunitní plánování sociálních služeb, komunitní plán, poskytovatel, zadavatel, uživatel, kritéria kvality sociálních služeb.

Annotation

This thesis is focused on the planning of social services by community planning. It defines the process of planning social services in Austerlitz. It charts a social services working in this area and analyzes community social services plans for the period according to criteria of quality of social services,

Keywords

Social service, community planning, community plan, provider, sponsor, user, quality criteria for social services.

Seznam použité literatury

1. Zákon č. 108/2006 Sb., *o sociálních službách*, ve znění pozdějších předpisů
2. Zákon č.128/2000 Sb., *o obcích*, ve znění pozdějších předpisů
3. Vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách
4. BAKOŠOVÁ, Z. Sociální pedagogika jako životná pomoc. Public Promotion, s.r.o, 2008, 251 s., ISBN 978-80-969944-0-3.
5. DISMAN, M. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Praha: Karolinum 2002, 374 s. ISBN 80-2460-139-7 .
6. HARTL, P. *Komunita občanská a komunita terapeutická*. Praha: Slon, 1997, 110 s., ISBN 808-58-504-1.
7. HENDL, J. *Kvalitativní výzkum*. Praha: Portál, 2006, 408 s. ISBN 978-80-7367-485-4.
8. KOL. AUTORU. *Průvodce procesem komunitního plánování sociálních služeb*. Praha: MPSV, 1.vyd., 2004, ISBN 80- 86878-03-1.
9. KRAUS, B., POLÁČKOVÁ,V. A KOL. *Člověk, prostředí, výchova*. Praha: Paido 2002, 198 s., ISBN 80-7315-004-2.
10. KREBS V. A KOL. *Sociální politika*. Praha: 4.vyd., Aspi, 2007, 504 s., ISBN 978-80-7357-276-1.
11. KYSUČAN, J. A KOL. *Kapitoly z teoretických základů speciální pedagogiky*. Olomouc: 1. vyd., Vydavatelství UP, 1998, 99 s.
12. MATEROVÁ, J. *Komunitní plánování sociálních služeb - metodika*. Praha: Agora Central Europe – společnost pro demokracii a kulturu, 2004, 36 s.
13. *Manuál zadavatele sociálních služeb*, Příručka pro pracovníky obecních a krajských úřadů, 2008.
14. MATOUŠEK, O. *Ústavní péče*. Praha: 2. vyd. Nakladatelství Slon, 1999, 138 s., ISBN 80-85850-76-1.
15. MATOUŠEK, O. a kol. *Sociální služby: legislativa, ekonomika, plánování, hodnocení*. Praha: Portál 2007, 178 s., ISBN 978-80-7367-310-9.
16. *Monitorovací zpráva Komunitního plánu sociálních služeb města Slavkova u Brna do roku 2009*.

17. OSLÍKOVÁ, M. A KOL. *Komunitní plán sociálních služeb města Slavkova u Brna do roku 2009*. 14 s.
18. OSLÍKOVÁ, M. A KOL. 2. *Komunitní plán sociálních služeb města Slavkova u Brna na období 2010 -2012*. 15 s.
19. PRUŠA, L. *Ekonomie sociálních služeb*. Praha: 2. vyd., Aspi, 2007, 180 s., ISBN 978-80-7357-255-6.
20. *Příručka pro člena zastupitelstva obce po volbách 2010*. Svaz měst a obcí České republiky, Praha 2010, 183 s.
21. RETOŘÍK, J. A KOL. *Ekonomika a řízení veřejného sektoru*. 2.vyd., Praha: Ekopress, 2007, 309 s., ISBN 978-80-8692-929-3.
22. ŘEHOŘ, A. *Metodické pokyny pro vypracování bakalářské a diplomové práce*. vyd. Brno: IMS 2008, 47 s.
23. SKŘIČKOVÁ, Z. A KOL. *Metodiky pro plánování sociálních služeb*. Praha: 1.vyd., Centrum pro komunitní práci, 2001, 112 s., ISBN 978-80-86902-44-9.
24. SMOTLACHOVÁ, I. *Komunitní přístup a možnosti jeho pedagogického využití*. Diplomová práce, Praha, FF UK, 2000.
25. *Socio-demografická analýza správního obvodu obce s rozšířenou působností Slavkov u Brna*, CpKp Přerov, 2007, 39 s.
26. SÝKORA F. *Úvod do studia předmětu – Sociální komunikace*. vyd. Brno: IMS 2003, 25 s.
27. ÚLEHLA, I. *Sociálně psychologické aspekty komunitního plánování obcí*. Sociální politika, roč. 28, č. 12, str. 6-8., ISBN 0049-0961.
28. VAĐUROVÁ H., MÜHLPACHR, P. *Kvalita života*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2005, 144 s., ISBN 80-210-3754-7.
29. VASKOVÁ, V., ŽEŽULA, O. *Komunitní plánování – věc veřejná: jak zjistit co lidé opravdu chtějí? Jak zlepšit život v obci?*, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Praha: MPSV 2002, ISBN 80-86552-30-6.
30. *Velký sociologický slovník*, 1.vyd. Praha: Karolinum, 1996, 747s., ISBN 80-7184-164-1.
31. *Výzkumná zpráva-Analýza potřeb veřejnosti a uživatelů sociálních služeb cílové skupiny rodiny s dětmi ve spádovém území Slavkov u Brna*. Sociotrendy, s.r.o., 81 s.
32. ZAPLETAL, L., JILČÍK, T. *Sociologie I. vybrané kapitoly ze základů sociologie a*

demografie. vyd. Brno: IMS 2003, 67 s.

33. ZATLOUKAL, L. *Plánování rozvoje sociálních služeb metodou komunitního plánování*, 1.vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2008, 255 s., ISBN 80-86552-30-6.
34. *Zprávy do Rady a Zastupitelstva města Slavkova u Brna*
35. Ministerstvo práce a sociálních věcí, *Standardy kvality sociálních služeb dostupné na [http:// www.mpsv.cz/](http://www.mpsv.cz/)*
36. KRBCOVÁ MAŠÍNOVÁ, L. A KOL. *Deset kroků procesem komunitního plánování dostupné na <http://www.komunitniplanovani.com/dokumenty/metodika>.*
37. *Komunitní plánování - věc veřejná. <http://www.mpsv.cz/>*
38. *Město Slavkov u Brna dostupné na <http://www.slavkov.cz/>*
39. *Charitní služby Slavkov u Brna dostupné na <http://hodonin.charita.cz/>*
40. *Rodinná pohoda Slavkov u Brna dostupné na <http://rodinnapohoda.wgz.cz/>*

Seznam obrázků

Obrázek 1 <i>Tři roviny aktérů komunitního plánování</i> _____	16
Obrázek 2 <i>Jednotlivé fáze a kroky komunitního plánování</i> _____	20
Obrázek 3 <i>Základní údaje o správním území Slavkov u Brna</i> _____	27
Obrázek 4 <i>Struktura obyvatelstva SO ORP Slavkov u Brna podle věku a pohlaví</i> ____	28
Obrázek 5 <i>Organizační struktura KPSS města Slavkov u Brna</i> _____	36
Obrázek 6 <i>Organizační struktura 2. KPSS města Slavkov u Brna</i> _____	48

Seznam tabulek

Tabulka 1 <i>Fáze komunitního plánování sociálních služeb</i> _____	19
Tabulka 2 <i>Počet obyvatel města Slavkova u Brna k 1. 1. 2010</i> _____	28
Tabulka 3 <i>Věk obyvatel města Slavkova u Brna k 1. 1. 2010</i> _____	28

Seznam příloh

Příloha č. 1 – Priority komunitního plánu sociálních služeb města Slavkova u Brna do roku 2009

Příloha č. 2 – Priority 2. Komunitního plánu sociálních služeb města Slavkova u Brna na období 2010 – 2012

PŘÍLOHA 1.

PRIORITY A OPATŘENÍ PRO OBDOBÍ 2008 - 2009

Priorita 1 – Zlepšení služeb pro seniory a zdravotně znevýhodněné

1.1. - Udržení a rozšíření pečovatelské služby (PS)

1.2. – Zřízení Centra denních služeb

Priorita 2 – Zvyšovat informovanost veřejnosti v oblasti sociálních služeb

2.1. - Zřízení sociálně-právní poradny

2.2. - Distribuce a vydávání informačních materiálů k soc. službám

2.3.- Stálá aktualizace informací zveřejněných v elektronické podobě

Priorita 3 - Podpora komunitního plánování

3.1. - Setkávání s veřejností

3.2. - Činnost pracovní skupiny

Priorita 1.	Zlepšení služeb pro seniory a zdravotně znevýhodněné
Zdůvodnění priority	Hlavním cílem priority je nastavit systém sociálních služeb ve městě tak, aby umožňoval seniorům a zdravotně postiženým občanům setrvat co nejdéle ve svém přirozeném prostředí i v případě, že jeho soběstačnost bude snížena. Tohoto cíle bude dosaženo pomocí fungující sítě terénních a ambulantních sociálních služeb. Socio-demografická analýza poukazuje na zvýšený nárůst počtu obyvatel v důchodovém věku v důsledku populačního stárnutí.
Opatření 1.1.	Udržení a rozšíření pečovatelské služby
Popis opatření a zdůvodnění	O pečovatelskou službu poskytovanou v současnosti 149 občanům je prokazatelně zvýšený zájem, který se projevuje v neustálém nárůstu počtu pečovaných. Za 5 měsíců roku 2007 se zvýšil počet klientů PS o 10 osob. Podle populačních prognóz naroste podíl osob seniorského věku (65 a více let) až na jednu třetinu z celkové populace. Také z toho důvodu bude stoupat zájem o pečovatelskou službu.
Dopad na cílovou skupinu	<ul style="list-style-type: none"> • zvýšení kvality pečovatelských služeb • uspokojení většího počtu zájemců o poskytovanou službu • zůstat v přirozeném prostředí
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> • příprava organizace na rozšíření služby (jednání, tvorba rozpočtu) • nákup materiálního vybavení • propagace – letáky, zpravodaj • poskytování rozšířených služeb uživatelům • dotazník spokojenosti uživatelů
Časový harmonogram	<p>2008 – nákup materiálního vybavení</p> <ul style="list-style-type: none"> - příjem nových pracovníků a zaškolení - cílená propagace - zahájení provozu - provoz služby leden až konec roku 2009 - průběžné hodnocení <p>2009 – závěrečné vyhodnocení</p>

Realizátoři a partneři	Charita Brno-Oblastní Charita Hodonín–Charitní pečovatelská služba
Předpokládaný počet klientů	Min. 165 klientů v roce 2008 Min. 181 klientů v roce 2009
Zdroje lidské / materiální / prostorové	V současné době má organizace zajištěné jak prostorové tak i materiální zázemí v domě s pečovatelskou službou, kde je zřízeno středisko osobní hygieny. Dále má organizace k dispozici auto na rozvoz obědů. Nyní zajišťují pečovatelskou službu 4 pečovatelky.
Předpokládané finanční náklady	2008- 1.342.500,- Kč z toho Město Slavkov u Brna 350.000,- Kč 2009- 1.624.000,- Kč z toho Město Slavkov u Brna 370.000,- Kč
Předpokládané zdroje financování	<ul style="list-style-type: none"> • úhrada od klientů 20% • dotace JMK 10% • dotace MPSV 40% • dotace ÚP 10% • příspěvek obec 25% • vlastní zdroje, dary 5%
Kritéria hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • počet uživatelů • počet návštěv u klientů • náklady provozní • dotazník uživatelů
Rizika realizace opatření	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatek finančních prostředků • nezájem uživatelů • nedostatek kvalifikovaných pracovníků

Opatření 1.2.	<i>Zřízení centra denních služeb pro seniory a zdravotně postižené</i>
Popis opatření a zdůvodnění	Centrum denních služeb poskytuje ambulantní služby klientům v celém spektru základních činností vyplývajících ze zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. O zřízení centra denních služeb projevil zájem 76,43 % dotázaných občanů a také skupina rodičů zdravotně postižených dětí. Základem služby je nabídka stravování rozšířená o rehabilitační cvičení, relaxaci, kulturní a společenské pořady, ergoterapeutické aktivity, pedikúru, masáže, pomoc s osobní hygienou a sociální poradenství.
Dopad na cílovou skupinu	<ul style="list-style-type: none"> • aktivizace seniorů a zdravotně znevýhodněných osob • zvýšení kvality života seniorů a zdravotně postižených, kteří potřebují pomoc jiné osoby • rozšíření nabídky služeb o nové možnosti podle zájmů klientů • rozvoj společenských kontaktů klientů
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> • příprava organizace na zřízení služby (jednání, tvorba rozpočtu) • příjem a zaškolení nových pracovníků • nákup materiálního vybavení

	<ul style="list-style-type: none"> • svoz občanů do zařízení • propagace – letáky, zpravodaj (leden – duben 2008)
Časový harmonogram	<p>2008 - nákup materiálního vybavení</p> <ul style="list-style-type: none"> - příjem nových pracovníků a zaškolení 1 pečovatelky, 1 sociální pracovníce na 0,5 úvazku (leden – únor 2008) - cílená propagace – letáky, zpravodaj (leden – březen 2008) - zahájení provozu (březen 2008) - provoz služby (březen 2008 až konec roku 2009) - průběžné hodnocení <p>2009 - závěrečné vyhodnocení</p>
Realizátoři a partneři	Charita Brno-Oblastní Charita Hodonín
Předpokládaný počet klientů	2008 – 10 klientů 2009 – 15 klientů
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Organizace má zajištěné prostorové zázemí v domě s pečovatelskou službou, které je nutné materiálně vybavit. Nyní jsou k dispozici volné prostory pro zřízení nové služby. Vybavené prostory ve SOH – koupelna, rehabilitace, pedikúra. Pro některé činnosti (pomoc s hygienou, poradenství) budou využity části úvazku stávajících zaměstnanců OCH Hodonín a také budou přijati dva noví zaměstnanci.
Předpokládané finanční náklady	2008 - 576.000,- Kč z toho Město Slavkov u Brna 50.000,-Kč 2009 – 785.000,- Kč z toho Město Slavkov u Brna 50.000,-Kč
Předpokládané zdroje financování	<ul style="list-style-type: none"> • úhrada od klientů 20% • dotace JMK 10% • dotace MPSV 40% • dotace ÚP 10% • příspěvek od obce 10% • vlastní zdroje, dary 10%
Kritéria hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • splnění termínu • počet uživatelů • náklady provozní
Rizika opatření realizace	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatek financí • nedostatek kvalifikovaných pracovníků • nedostatek uživatelů

Priorita 2.	<i>Zvyšovat informovanost veřejnosti v oblasti sociálních služeb</i>
Zdůvodnění priority	V rámci zjišťování potřeb uživatelů byla zjištěna nedostatečná informační základna pro uživatele. Tato priorita byla také zmíněna v pracovní skupině komunitního plánování. Tuto službu nezajišťuje ve městě Slavkov u Brna kromě pracovníků odboru sociálních věcí žádná jiná organizace. Snahou je podat ucelené informace o sociálních službách a zaměřit se na všechny cílové skupiny uživatelů.
Opatření 2.1.	Zřízení sociálně-právní poradny

Popis opatření a zdůvodnění	Ve Slavkově u Brna dosud neexistuje poradna, která by zajišťovala informace uživatelům o sociálních službách. Zájem o tuto službu projeví 76,64% občanů. Cílem je zaměřit se na všechny cílové skupiny klientů, zvýšit informovanost o poskytovaných službách, možnostech výběru apod. Náplní sociálně – právní poradny bude poskytovat osobní, telefonické, internetové poradenství včetně vyhledávání a zprostředkování kontaktu s organizací, která požadované služby zajišťuje. Poradna bude otevřena tři dny v týdnu.
Dopad na cílovou skupinu	<ul style="list-style-type: none"> • zprůhlednění a zpřehlednění nabídky veškerých sociálních služeb • lepší orientace občanů v nabídce soc. služeb • rychlejší a efektivnější řešení problémů občanů prostřednictvím kontaktování nejvhodnějšího poskytovatele
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> • rozšíření registrace poskytovaných služeb • příjem a zaškolení nových pracovníků - jedna osoba (sociálně právní vzdělání, 0,5 úvazku) • zajištění materiálního vybavení (PC sestava + připojení na internet, telefonní linka, mobil, kopírka, nábytek...) • cílená propagace – letáky • pracovní doba tři dny v týdnu
Časový harmonogram	<p>2008 – nákup materiálního vybavení</p> <ul style="list-style-type: none"> - příjem nových pracovníků a zaškolení - cílená propagace (leden) - zahájení provozu - provoz služby únor až konec roku 2009 - průběžné hodnocení <p>2009 - závěrečné vyhodnocení</p>
Realizátoři a partneři	Charita Brno- Oblastní Charita Hodonín
Předpokládaný počet klientů	<ul style="list-style-type: none"> • 2008 - 150 klientů • 2009 – 165 klientů
Zdroje lidské / materiální / prostorové	V současné době má organizace zajištěné prostorové zázemí v domě s pečovatelskou službou, kde jsou k dispozici volné prostory. Nově bude přijata pracovnice na 0,5 úvazku.
Předpokládané finanční náklady	<p>2008 - 427.600,- Kč</p> <p>2009 – 500.000,- Kč</p>
Předpokládané zdroje financování	<ul style="list-style-type: none"> • dotace JMK 10% • dotace MPSV 30% • dotace ÚP 10% • vlastní zdroje 50%
Kritéria hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • vznik fungování poradny • kapacita intervencí
Rizika realizace opatření	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatek financí • nedostatek kvalifikovaných pracovníků • nedostatek uživatelů

Opatření 2.2.	Distribuce a vydávání informačních materiálů k sociálním službám
Popis opatření a zdůvodnění	V našem městě již existuje přehledná informační brožura o poskytovatelích sociálních služeb. Neexistuje pravidelná aktualizace. Cílem je zvýšit informovanost o poskytovaných službách, možnostech výběru apod. Z výzkumu uživatelů vyplynula naprostá nedostatečnost kvalitních informací o nabídce služeb.
Dopad na cílovou skupinu	<ul style="list-style-type: none"> • zprůhlednění a zpřehlednění nabídky veškerých soc. služeb a navazujících institucí a organizací na území města Slavkov u Brna • lepší orientace občanů v nabídce sociálních služeb • rychlejší a efektivnější řešení problémů občanů prostřednictvím kontaktování nejvhodnějšího poskytovatele
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> • zjištění podkladů a aktualizace informací • tisk aktualizovaných katalogů • distribuce mezi občany • vydávání letáků o poskytované pečovatelské službě ve městě
Časový harmonogram	2008 - výběr zpracovatele 2009 – aktualizace
Realizátoři a partneři	Město Slavkov u Brna
Předpokládaný počet klientů	• do každé domácnosti
Zdroje lidské / materiální / prostorové	<ul style="list-style-type: none"> • pracovní skupina KP Slavkov u Brna (kompletace informací) • prostory město Slavkov u Brna • materiální zdroje město Slavkov u Brna
Předpokládané finanční náklady	2008 – Město Slavkov u Brna 15.000,- Kč 2009 – Město Slavkov u Brna 15.000,- Kč
Předpokládané zdroje financování	Dotace JMK Dotace Město
Kritéria hodnocení	• nezájem poskytovatelů
Rizika realizace opatření	<ul style="list-style-type: none"> • nezájem poskytovatelů provozovat požadovanou službu • nedostatek financí

Opatření 2.3.	Stálá aktualizace informací zveřejněných v elektronické podobě
Popis opatření a zdůvodnění	Na webových stránkách města Slavkova u Brna bude možnost seznámit se s komunitním plánováním sociálních služeb ve městě. Budou zde volně přístupné veškeré informační materiály, zápisy z jednání pracovních skupin, z jednání s metodičkou pro KP a aktuální informace o současném stavu sociálních služeb ve městě.
Dopad na cílovou skupinu	• lepší informovanost občanů

skupinu	<ul style="list-style-type: none"> • náměty a připomínky ke komunitnímu plánování • možnost se zapojit do procesu KP
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> • zřídit na webových stránkách města odkaz na KP • průběžně aktualizovat webové stránky (zápisy z pracovní skupiny KP, informace)
Časový harmonogram	do konce února 2008
Realizátoři a partneři	Město Slavkov u Brna
Zdroje lidské / materiální / prostorové	<ul style="list-style-type: none"> • odkaz na KP bude zřízen na portálu webových stránkách města Slavkov u Brna • webmaster bude pravidelně aktualizovat informace o KP
Předpokládané finanční náklady	2008 – 0,- Kč 2009 – 0,- Kč
Kritéria hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • návštěvnost webových stránek města • provedená informační kampaň
Rizika realizace opatření	minimální

Priorita 3	Podpora komunitního plánování
Zdůvodnění priority	Podporovat metodu komunitního plánování a zapojovat veřejnost a vedení města do tohoto procesu. Neustále zjišťovat potřeby uživatelů, spolupracovat se zástupci poskytovatelů a zadavatelů.
Opatření 3.1.	Setkávání s občany
Popis opatření a zdůvodnění	Dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, má obec povinnost neustále zjišťovat potřeby uživatelů. Tuto formu zjišťování bychom chtěli podpořit i v rámci setkávání s veřejností, s občany města za účasti vedení města. Setkávání by se uskutečňovalo alespoň jedenkrát ročně. Akce by byla vždy spojena s aktualitami o komunitním plánování v našem městě, na které by neměla chybět diskuse, připomínky, náměty občanů k řešení, dotazy a odpovědi.
Dopad na cílovou skupinu	<ul style="list-style-type: none"> • neustále zjišťovat potřeby občanů dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a reagovat na zjištěné potřeby • možnost se zapojit do procesu KP
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> • zjištění potřeb (dotazník) • pořádání setkávání s občany a vedením města alespoň 1x ročně • plánovat KP na další období 2010 - 2012 • vytvoření nové pracovní skupiny (např. rodina s dětmi)
Časový harmonogram	2008 – říjen- setkání s občany a vedení města 2009 – říjen- setkání s občany a vedení města
Realizátoři a partneři	Město Slavkov u Brna, pracovní skupina KP
Zdroje lidské / materiální / prostorové	<ul style="list-style-type: none"> • setkání se bude uskutečňovat v prostorách města • zajištěno – občerstvení – žáci ISS, kulturní program – žáci ZUŠ • program – pracovní skupina KP

Předpokládané finanční náklady	2008 - Město Slavkov u Brna 15.000,- Kč 2009 - Město Slavkov u Brna 15.000,- Kč
Předpokládané zdroje financování	Město Slavkov u Brna
Kritéria hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • vznik nových pracovních skupin
Rizika realizace opatření	<ul style="list-style-type: none"> • nezájem občanů • neochota se zapojit do procesu KP

Opatření 3.2.	Činnost pracovní skupiny
Popis opatření a zdůvodnění	Pracovní skupina seniorů a zdravotně postižených by se měla při přípravě komunitního plánu setkávat jedenkrát měsíčně a aktivně se podílet na jeho tvorbě. Setkání bude v malé zasedací místnosti města Slavkova u Brna, kde budou připraveny podmínky pro práci. Činnost pracovní skupiny bude vést koordinátorka a neustále bude možnost tuto skupinu rozšířit o další občany. Dále se skupina bude podílet na vyhodnocování KP.
Dopad na cílovou skupinu	<ul style="list-style-type: none"> • zjišťování priorit komunitního plánování • členové pracovní skupiny budou informovat menší organizace o průběhu KPSS ve městě
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> • kontrola naplňování priorit • zjišťování potřeb • tvorba nových cílových skupin • příprava nového KP na rok 2010
Časový harmonogram	2008 – kontrola naplňování priorit KP 2009 - kontrola naplňování priorit KP, příprava nového KP
Realizátoři a partneři	Město Slavkov u Brna, pracovní skupina KP
Zdroje lidské / materiální / prostorové	<ul style="list-style-type: none"> • pracovní skupina KP složená ze zástupců zadavatelů, poskytovatelů, uživatelů
Předpokládané finanční náklady	2008 – Město Slavkov u Brna 20.000,- Kč 2009 – Město Slavkov u Brna 20.000,- Kč
Předpokládané zdroje financování	Město Slavkov u Brna
Kritéria hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • reakce na zjištěné potřeby
Rizika realizace opatření	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatek financí • nedostatek odborníků • nezájem veřejnosti

PŘÍLOHA 2.

PRUŘEZOVÉ PRIORITY NA OBDOBÍ 2010-2012

1. Zvyšovat informovanost veřejnosti v oblasti sociálních služeb

- 1.1. Rozšíření poradenských služeb v Charitní poradně Slavkov u Brna
- 1.2. Vytvoření a pravidelná aktualizace databáze poskytovatelů sociálních služeb
- 1.3. Přednášková činnost pro občany

2. Podpora komunitního plánování

- 2.1. Setkávání s veřejností
- 2.2. Činnost pracovní skupiny

Priorita	Zvyšovat informovanost veřejnosti v oblasti sociálních služeb
Zdůvodnění	V současné době se zvyšují nároky na informovanost obyvatel ČR. U mnoha sociálně slabších jedinců dochází k dezorientaci, či nežádoucímu chování, které je vyčleňuje z běžného života naší společnosti. Snahou tohoto opatření je napomáhat občanům Slavkova u Brna a jeho okolí v řešení složitých situací, ve kterých se ocitají.
Opatření 1.1	Rozšíření poradenských služeb v Charitní poradně Slavkov u Brna
Popis opatření a zdůvodnění	Kvalitní informovanost veřejnosti o poskytování poradenské služby. V roce 2008 využilo služeb poradny 15 uživatelů. V roce 2009 to bylo již 87 klientů. Pracovníci poradny očekávají stabilní nárůst klientů i v následujících letech. Je třeba vytvořit možnost zástupnosti pracovníků v provozní době poradny a to přijetím nové pracovnice, dále vybavení pracoviště počítačem, nábytkem, úpravou prostředí poradny, tj. výmalbou a úpravou stěn.
Dopad na cílovou skupinu	<ul style="list-style-type: none">• dostupnost služby pro občany celého správního území• rozšíření služby poradny o služby Persefony o.s. se zaměřením na domácí násilí• kvalitní zázemí pro pracovníky poradny, kteří budou moci lépe odvádět svoji práci pro uživatele poradny (pozitivní naladění, větší možnosti)• uživatelé poradny se budou při poskytování služeb lépe cítit, což bude mít dopad i na jejich rozhodování při řešení daných situací
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none">• nové aktualizované webové stránky poradny• nové letáky a vizitky• články do novin• vyřešení zástupnosti v poradně - příjem nové pracovnice• dostatečně zajišťované poradenské služby• vybavení Charitní poradny dvěma počítači• kopírka, stůl pod kopírku• základní nádobí

	<ul style="list-style-type: none"> uzamykatelná skříň na spisy nástěnky vybavení kanceláře (kancelářský stůl, židle 8x, kancelářská skříň na pořadače), koberce zátěžové (chodba a kancelář)
Časový harmonogram	<p>2010</p> <ul style="list-style-type: none"> tvorba nových letáků aktualizace webových stránek rozšíření pracovnice poradny o 0,5 úvazku příjem 0,1 manažera kvality sestavení pracovní doby tak, aby byla na pracovišti zajištěna zástupnost kvalitní proškolení a zapracování nové pracovnice udržení kvalitních služeb, PC výmalba v pastelové barvě chodba a podle řešení případně kancelář, řešení obložení stěn, nákup zátěžových koberců. <p>2011</p> <ul style="list-style-type: none"> kvalitní proškolení pracovníků udržení kvality poskytovaných služeb průběžné provádění oprav zařízení a vybavení bezbariérová úprava WC <p>2012</p> <ul style="list-style-type: none"> kvalitní proškolení pracovníků udržení kvality poskytovaných služeb.
Realizátoři a partneři	Diecézní charita Brno – Oblastní charita Hodonín Persefona o.s.
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Organizace má pronajaté prostory v Domě s pečovatelskou službou, Polní 1444, Slavkov u Brna. Pracovník poradny na úvazek 0,65.
Předpokládané finanční náklady	2010 – 1.573.400,- Kč, z toho Město Slavkov u Brna 35.000,- Kč 2011 – 1.652.070,- Kč, z toho Město Slavkov u Brna 50.000,- Kč 2012 – 1.734.674,- Kč, z toho Město Slavkov u Brna 52.000,- Kč
Předpokládané zdroje financování	JMK 30 % MPSV 65 % Město Slavkov u Brna do 3 % dary 2 %
Kritéria hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> příjem pracovníka na úvazek 0,5 (rozšíření úvazku) vybavení Poradny (nábytkem a elektronikou) úřední hodiny Persefony v poradně
Rizika realizace opatření	<ul style="list-style-type: none"> nedostatek financí, nezájem o poradenské služby.

Opatření 1.2.	<i>Vytvoření a pravidelná aktualizace databáze poskytovatelů sociálních služeb</i>
Popis opatření a zdůvodnění	V roce 2008 vznikl ve městě Slavkov u Brna „Katalog poskytovatelů sociálních služeb“, který přinesl občanům ucelené informace o poskytovatelích sociálních služeb nejen v našem městě

	<p>ale i v okolí. Neustále přibývá lidí, kteří i přes tuto skutečnost nevědí kam se obrátit, když potřebují sociální službu. Cílem je zaměřit se na všechny cílové skupiny.</p> <p>Tento katalog by měl být pravidelně aktualizován o nové sociální služby, aby zvýšil informovanost občanů. Také bude zřízen odkaz na webových stránkách města v rámci komunitního plánování, kde bude databáze poskytovatelů k nahlédnutí. Informace budou získávány z Individuálního projektu JMK, který zmapuje poskytovatele v daném území.</p>
Dopad na cílovou skupinu	<ul style="list-style-type: none"> • lepší orientace občanů v nabídce soc. služeb • zpřehlednění nabídky poskytovatelů na území města Slavkova u Brna • rychlé řešení problémů při kontaktování nejvhodnějšího poskytovatele
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> • zástupci pracovních skupin seniorů a prorodinných služeb, se budou 1x ročně podílet na aktualizaci katalogu poskytovatelů služeb • zpracovaná databáze bude aktualizována i na webových stránkách města v odkazu komunitního plánování • tisk brožur, aktivní informování občanů města v rámci setkání
Časový harmonogram	<p>2010 – aktualizace již vzniklého katalogu (dotisk)</p> <p>2011 - aktualizace již vzniklého katalogu (dotisk)</p> <p>2012 - aktualizace již vzniklého katalogu (dotisk)</p>
Realizátoři a partneři	Město Slavkov u Brna
Zdroje lidské / materiální / prostorové	<ul style="list-style-type: none"> • zástupci pracovních skupin se budou podílet na aktualizaci katalogu sociálních služeb • webmaster bude pravidelně aktualizovat informace o KP
Předpokládané finanční náklady	<p>2010 - Město Slavkov u Brna 15.000,- Kč</p> <p>2011 – Město Slavkov u Brna 15.000,- Kč</p> <p>2012 – Město Slavkov u Brna 15.000,- Kč</p>
Předpokládané zdroje financování	Město Slavkov u Brna JMK

Opatření 1.3.	<i>Přednášková činnost pro občany</i>
Popis opatření a zdůvodnění	<p>V současné době se zvyšují nároky na informovanost obyvatel ČR. U mnoha sociálně slabších jedinců dochází k dezorientaci či nežádoucímu chování, které je vyčleňuje z běžného života v naší společnosti. Snahou tohoto opatření je napomáhat občanům Slavkova u Brna a jeho okolí v řešení složitých situací, ve kterých se ocitají.</p> <p>Cílem opatření je kvalitní informovanost veřejnosti o poskytovaných službách a možnostech řešení tíživých situací.</p>
Dopad na cílovou skupinu	<ul style="list-style-type: none"> • dostupnost přednáškových témat pro obyvatele Slavkova u Brna a v okolních obcích

	<ul style="list-style-type: none"> • získávání informací za účelem podpory řešení situace, ve které se občan či jeho rodina, blízcí nebo známí ocitají.
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> • uveřejňování přednášek a jejich zaměření na www stránkách poradny, ve zpravodaji • čtyři přednášky v roce • zajištění prostor, techniky a zajištění přednášejících
Časový harmonogram	2010 -2012 <ul style="list-style-type: none"> • vytipování aktuálních témat • zajištění přednášejícího pracovníka • realizace a příprava čtyř přednášek • příprava materiálů • příprava techniky
Realizátoři a partneři	Diecézní charita – Oblastní charita Hodonín-Charitní poradna Slavkov u Brna
Zdroje lidské / materiální / Prostorové	Organizace má prostorové zázemí v Domě s pečovatelskou službou, je vybavena notebookem, má specializované pracovníky působící v poradně
Předpokládané finanční náklady	2010 - 25.000,-Kč, z toho Město Slavkov u Brna 5.000,- Kč 2011 – 27.000,- Kč, z toho Město Slavkov u Brna 5.000,- Kč 2012 - 29.000,- Kč, z toho Město Slavkov u Brna 5.000,- Kč
Předpokládané zdroje financování	dary 50% Město Slavkov u Brna 50%
Kritéria hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • kvalita přednášky a lektora • vybavení elektronikou (promítací zařízení, flipchart atp.) • výstupy z přednášek • hodnotící dotazník spokojenosti
Rizika realizace opatření	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatek financí • nezájem o přednášky

Priorita 2	Podpora komunitního plánování
Zdůvodnění priority	Podporovat metodu komunitního plánování a zapojovat veřejnost a vedení města do tohoto procesu. Neustále zjišťovat potřeby uživatelů, spolupracovat se zástupci poskytovatelů a zadavatelů tak, aby byly účelně vynakládány finanční prostředky a přitom byly pro občany zajištěny potřebné služby.
Opatření 2.1.	<i>Setkávání s občany</i>
Popis opatření a zdůvodnění	Dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů má obec povinnost neustále zjišťovat potřeby uživatelů. Tuto formu zjišťování bychom chtěli podpořit i v rámci setkávání vedení města s občany a veřejností. Setkávání by se uskutečňovalo alespoň jedenkrát ročně. Akce by byla vždy spojena s aktualitami o komunitním plánování v našem městě. Občané by mohli sdělit v rámci diskuse své připomínky a náměty k řešení, byly by zodpovězeny dotazy a poskytovatelé by podali informace o

	poskytovaných službách.
Dopad na cílovou skupinu	<ul style="list-style-type: none"> • neustále zjišťovat potřeby občanů dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů a reagovat na zjištěné potřeby • možnost se zapojit do procesu KPSS
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> • zjišťování potřeb (dotazník, analýza) • pořádání setkávání s občany a zástupci města alespoň 1x ročně • plánovat KPSS na další období 2012 - 2014 • vytvoření nové pracovní skupiny (např. sociálně vyloučení)
Časový harmonogram	2010 – listopad- setkání s občany a zástupci města 2011 – listopad- setkání s občany a zástupci města 2012 – listopad - setkání s občany a zástupci města
Realizátoři a partneři	Město Slavkov u Brna, pracovní skupiny KPSS
Zdroje lidské / materiální / prostorové	<ul style="list-style-type: none"> • setkání se bude uskutečňovat v prostorách města nebo ISS atd. • zajištěno – občerstvení – žáci ISS, kulturní program – žáci ZUŠ • program – pracovní skupina KPSS, poskytovatelé
Předpokládané finanční náklady	2010- Město Slavkov u Brna 10.000,- Kč 2011 - Město Slavkov u Brna 10.000,- Kč 2012 – Město Slavkov u Brna 10.000,- Kč
Předpokládané zdroje financování	Město Slavkov u Brna
Kritéria hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • vznik nových pracovních skupin
Rizika realizace opatření	<ul style="list-style-type: none"> • nezájem občanů • neochota se zapojit do procesu KPSS

Opatření 2.2.	<i>Činnost pracovní skupiny</i>
Popis opatření a zdůvodnění	Pracovní skupina seniorů a zdravotně postižených a prarodinných služeb by se měla při přípravě komunitního plánu pravidelně setkávat (např. jedenkrát měsíčně) a aktivně se podílet na jeho tvorbě. Setkání bude probíhat v malé zasedací místnosti města Slavkova u Brna, kde budou připraveny podmínky pro práci. Činnost pracovní skupiny bude vést koordinátorka a bude možnost podle potřeby tuto skupinu rozšířit o další občany. Dále se skupina bude podílet na vyhodnocování KPSS.
Dopad na cílovou skupinu	<ul style="list-style-type: none"> • zjišťování priorit komunitního plánování • členové pracovní skupiny budou informovat menší organizace o průběhu KPSS ve městě
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> • kontrola naplňování priorit • zjišťování potřeb • tvorba nových cílových skupin • příprava nového KPSS
Časový harmonogram	2010 – kontrola naplňování priorit KPSS 2011 - kontrola naplňování priorit KPSS 2012 – kontrola naplňování priorit KPSS a příprava nového KP
Realizátoři a partneři	Město Slavkov u Brna, pracovní skupiny KPSS

Zdroje - Lidské / materiální / prostorové	<ul style="list-style-type: none"> pracovní skupina KPSS složená ze zástupců zadavatelů, poskytovatelů, uživatelů
Předpokládané finanční náklady	2010 – Město Slavkov u Brna 15.000,- Kč 2011 – Město Slavkov u Brna 15.000,- Kč 2012 - Město Slavkov u Brna 15.000,- Kč
Předpokládané zdroje financování	Město Slavkov u Brna
Kritéria hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> reakce na zjištěné potřeby
Rizika realizace opatření	<ul style="list-style-type: none"> nedostatek financí nedostatek odborníků nezájem veřejnosti

Priorita 1. - Udržení stávajících služeb pro seniory a zdravotně postižené

1.1. Udržení a rozšíření pečovatelské služby

1.2. Podpora centra denních služeb zdravotně postižených a seniorů

1.3. Rozšiřování nabídky služeb Centra denních služeb o nové možnosti podle zájmů klientů

Priorita 1	Udržení stávajících služeb pro seniory
Zdůvodnění priority	Hlavním cílem priority je udržet stávající systém sociálních služeb ve městě tak, aby umožňoval seniorům a zdravotně postiženým občanům setrvat co nejdéle ve svém přirozeném prostředí i v případě, že jeho soběstačnost bude snížena. Tohoto cíle bude dosaženo pomocí fungující sítě terénních a ambulantních sociálních služeb. Sociodemografická analýza poukazuje na zvýšený nárůst počtu obyvatel v důchodovém věku v důsledku populačního stárnutí.
Opatření 1.1.	<i>Udržení a rozšíření pečovatelské služby</i>
Popis opatření a zdůvodnění	O pečovatelskou službu poskytovanou v současnosti 181 občanům je prokazatelně zvýšený zájem, který se projevuje v neustálém nárůstu počtu pečovaných. V roce 2009 se zvýšil počet klientů PS o 16 osob, jedná se především o služby zajištění stravy a pomoc v domácnosti. Podle populačních prognóz naroste podíl osob seniorského věku (65 a více let) až na jednu třetinu z celkové populace.
Dopad na cílovou skupinu	<ul style="list-style-type: none"> zvyšování kvality pečovatelských služeb uspokojení většího počtu zájemců o poskytovanou službu uživatelé mohou s pomocí naší služby zůstat ve svém přirozeném prostředí

AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> • příprava organizace na rozšíření služby (jednání, tvorba koncepce, metodik, rozpočtu) • příjem nových pracovníků a zaškolení • nákup materiálního vybavení • propagace – letáky, zpravodaj • rozšíření služeb uživatelům: <ul style="list-style-type: none"> - poskytování pečovatelské služby o víkendu - pořízení auta z důvodu narůstajícího zájmu o služby 						
Časový harmonogram	<p>2010</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktualizace propagačních letáků • cílená propagace • zjišťování aktuálních potřeb • tvorba aktualizované koncepce a metodických postupů pro poskytování rozšířené pečovatelské služby • příjem nových pracovníků a zaškolení • zvyšování profesionalizace pracovníků, školení pracovníků • rozšíření pečovatelské služby na víkendy • pořízení automobilu pro svoz obědů – navýšení kapacity dovozu obědů, poskytování pečovatelské služby v terénu • sledování a zajišťování vytíženosti jednotlivých pracovníků a kvality odvedené práce <p>2011</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktualizace propagačních letáků • pokračování v cílené propagaci (letáky, zpravodaj, noviny atd.) • zvyšování profesionalizace pracovníků, školení pracovníků • udržení a postupné zkvalitňování pečovatelských služeb • postupné vybavování úprava prostor pečovatelské služby • sledování a zajišťování vytíženosti jednotlivých pracovníků a kvality odvedené práce <p>2012</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktualizace propagačních letáků • pokračování v cílené propagaci (letáky, zpravodaj, noviny atd.) • zvyšování profesionalizace pracovníků, školení pracovníků • sledování vytíženosti jednotlivých pracovníků • udržení a postupné zkvalitňování pečovatelských služeb 						
Realizátoři a partneři	Diecézní charita Brno-Oblastní charita Hodonín–Charitní pečovatelská služba						
Zdroje lidské / materiální / prostorové	V současné době má organizace zajištěné jak prostorové tak i materiální zázemí v Domě s pečovatelskou službou, kde je zřízeno středisko osobní hygieny. Dále má organizace k dispozici auto na rozvoz obědů. Nyní zajišťují pečovatelskou službu 4 pečovatelky.						
Předpokládané finanční náklady	2010 – 2.210.690,- Kč, z toho Město Slavkov u Brna 400.000,-Kč 2011 – 2.321.225,- Kč, z toho Město Slavkov u Brna 420.000,-Kč 2012 – 2.437.286,- Kč, z toho Město Slavkov u Brna 440.000,-Kč						
Předpokládané zdroje financování	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 60%;">úhrada od uživatelů</td> <td style="text-align: right;">37%</td> </tr> <tr> <td>JMK</td> <td style="text-align: right;">10%</td> </tr> <tr> <td>MPSV</td> <td style="text-align: right;">30%</td> </tr> </table>	úhrada od uživatelů	37%	JMK	10%	MPSV	30%
úhrada od uživatelů	37%						
JMK	10%						
MPSV	30%						

	Město Slavkov u Brna	18%
	vlastní zdroje, dary	5%
Kritéria hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • počet uživatelů, počet návštěv u klientů • náklady provozní 	
Rizika realizace opatření	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatek finančních prostředků • nezájem uživatelů • nedostatek kvalifikovaných pracovníků 	

Opatření 1.2.	<i>Podpora Centra denních služeb zdravotně postižených a seniorů</i>
Popis opatření a zdůvodnění	<p>Centrum denních služeb poskytuje ambulantní služby seniorům a zdravotně postiženým. Nyní služby využívá 7 stálých uživatelů. Bylo zjištěno, že by služby Centra denních služeb využilo více klientů, ale nemají možnost se samostatně dopravit do tohoto zařízení. K těmto účelům byl pořízen starší automobil na svoz klientů.</p> <p>V rámci zařízení je dále potřebné pořídit skříňky na osobní věci uživatelů, kuchyňskou linku vybavit potřebným nádobím, aby se klienti mohli zapojit do aktivizačních činností.</p> <p>V rámci denního centra je nutné zpříjemnit prostředí klientů barevnou výmalbou stěn a úpravou některých prostor.</p> <p>Služby na pracovišti zajišťují tři pracovníce celkem na 1,7 úvazku. Tento stav není optimální. Proto, aby mohli být ještě více zkvalitněny individuálně poskytované služby, bude počet úvazků pracovníků sociální péče navýšen na 2,0 úvazky, 0,1 manažer kvality služby, 0,1 úvazek vedoucí celkem na 2,2 úvazku.</p>
Dopad na cílovou skupinu	<ul style="list-style-type: none"> • zvýšení informovanosti o dané službě a činnostech • dostupnost služby pro větší okruh klientů a to i bydlících v okolních obcích • udržení klientů v jejich přirozeném prostředí, podpora dobrých vztahů s rodinou • zvýšení kvality života seniorů a zdravotně postižených, kteří potřebují pomoc jiné osoby • zapojení cílové skupiny do zvládání běžných činností (vaření, pečení, péče o vlastní osobu) • podpora rodinných příslušníků (čaje o páté)
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> • aktualizované www stránky Centra denních služeb • aktuální letáky a vizitky, informační materiál v alternativní podobě, články do novin • vytipování a zásobení distribučních míst pro letáky • příjem 0,5 úvazku pracovníka v přímé péči (rozšíření úvazku a nebo zaškolení nového) • „Čaje o páté“. • přiměřené vybavení centra denních služeb • vybavení kuchyně za účelem aktivizace seniorů

Časový harmonogram	<p>2010</p> <ul style="list-style-type: none"> aktualizace webových stránek Centra denních služeb aktuální letáky a vizitky vytipování a zásobení distribučních míst letáky příjem 0,5 úvazku pracovníka pro přímou péči (rozšíření úvazku nebo zaškolení nového) „Čaje o páté“ vybavení centra vybavení kuchyně za účelem aktivizace seniorů <p>2011</p> <ul style="list-style-type: none"> aktualizace webových stránek Centra denních služeb aktuální letáky a vizitky Čaje o páté“ pastelová výmalba stěn <p>2012</p> <ul style="list-style-type: none"> aktualizace webových stránek Centra denních služeb aktuální letáky a vizitky Čaje o páté“ pořízení automobilu na svoz klientů 										
Realizátoři a partneři	Diecézní charita Brno – Oblastní charita Hodonín										
Zdroje - Lidské / materiální / prostorové	Organizace má prostorové zázemí v Domě s pečovatelskou službou. Službu zajišťují tři pracovníce na 1,7 úvazku.										
Předpokládané finanční náklady	2010 – 1.343.400,- Kč, z toho Město Slavkov u Brna 50.000,- Kč 2011 – 1.477.740,- Kč, z toho Město Slavkov u Brna 55.000,- Kč 2012 – 1.551.627,- Kč, z toho Město Slavkov u Brna 58.000,- Kč										
Předpokládané zdroje financování	<table> <tr> <td>úhrada od uživatelů</td> <td>22,4 %</td> </tr> <tr> <td>JMK</td> <td>30,0 %</td> </tr> <tr> <td>MPSV</td> <td>36,9 %</td> </tr> <tr> <td>Město Slavkov u Brna</td> <td>3,7 %</td> </tr> <tr> <td>snížení odpisů z titulu dotace</td> <td>7,0 %</td> </tr> </table>	úhrada od uživatelů	22,4 %	JMK	30,0 %	MPSV	36,9 %	Město Slavkov u Brna	3,7 %	snížení odpisů z titulu dotace	7,0 %
úhrada od uživatelů	22,4 %										
JMK	30,0 %										
MPSV	36,9 %										
Město Slavkov u Brna	3,7 %										
snížení odpisů z titulu dotace	7,0 %										
Kritéria hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> navýšený stav pracovníků zvýšení počtu uživatelů vybavené Centrum denních služeb 										
Rizika realizace opatření	<ul style="list-style-type: none"> nedostatek finančních prostředků nedostatek uživatelů sociálních služeb 										

Opatření 1.3.	<i>Rozšiřování nabídky služeb Centra denních služeb o nové možnosti podle zájmů klientů</i>
Popis opatření a zdůvodnění	Centrum denních služeb chce dále rozšiřovat nabídku o aktivizační služby pro seniory a zdravotně postižené. Dle zjištěných

	<p>individuálních potřeb seniorů a zdravotně postižených jde o aktivizační činnosti, které by je podporovaly v udržení schopností a dovedností. Dále je vhodné podporovat rodinné příslušníky v jejich nelehké roli.</p> <p>Doposud v Centru denních služeb byly nabízeny výtvarné činnosti a aktivity, které podporovaly schopnosti paměti a hybnosti. Jedná se například o zpěv, vzpomínání s pomocí fotografií, jednoduché cviky. Je zapotřebí profesionalizovat aktivizaci cílové skupiny zavedením canisterapie, ergoterapie a vzpomínkové terapie. Jako doplňující a navazující činnosti budou zavedeny keramika, gastronomie (převážně pečení cukroví, či příprava jednoduchých jídel).</p> <p>Uživatelé vyjádřili zájem o společenské akce a výlety (podpora kontaktů s lidmi).</p>
Dopad na cílovou skupinu	<ol style="list-style-type: none"> 1. zvýšení kvality života seniorů a zdravotně postižených, kteří potřebují pomoc jiné osoby 2. zapojení cílové skupiny do zvládnání běžných činností (vaření, péčení, péče o vlastní osobu) 3. podpora přirozeného způsobu života ve vlastní rodině 4. podpora rodinných příslušníků (čaje o páté)
AKTIVITY	<p>Rozšiřování nabídky služeb o nové možnosti podle zájmů klientů:</p> <p>III. canisterapie IV. ergoterapie V. vzpomínková terapie VI. Čaje o páté</p>
Časový harmonogram	<p>2010</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozšiřování nabídky služeb o nové možnosti podle zájmů klientů: canisterapie, ergoterapie, vzpomínková terapie, čaje o páté <p>2011</p> <ul style="list-style-type: none"> • udržení činností dle zájmu klientů <p>2012</p> <ul style="list-style-type: none"> • udržení činností dle zájmu klientů
Realizátoři a partneři	<p>Diecézní charita Brno – Oblastní charita Hodonín Rodinná pohoda, o.s. Vyškov</p>
Zdroje lidské / materiální / Prostorové	<p>Organizace má prostorové zázemí v Domě s pečovatelskou službou, Polní 1444, Slavkov u Brna. Službu zajišťují tři pracovnice na 1,7 úvazku.</p>
Předpokládané finanční náklady	<p>2010 - 21.600,- Kč, z toho Město Slavkov u Brna 0,- Kč 2011 - 22.050,- Kč, z toho Město Slavkov u Brna 3.000,- Kč 2012 - 23.153,- Kč, z toho Město Slavkov u Brna 3.000,- Kč</p>
Předpokládané zdroje financování	<p>Město Slavkov u Brna 13% dary 87%</p>
Kritéria hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • navýšený stav pracovníků • zvýšení počtu uživatelů • vybavené Centra denních služeb
Rizika realizace opatření	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatek uživatelů služeb • nedostatek finančních zdrojů

1. Podpora rodiny fungující úplně a neúplně

1.1. Pravidelná aktualizace volnočasových aktivit pro děti a rodiče na webových stránkách

1.2. Podpora mateřských center a volnočasových aktivit pro rodiny s dětmi

1.3. Family point

2. Podpora rodin starajících se o děti s postižením

2.1. Podpora centra denních služeb pro postižené děti

2.2. Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

Priorita 1	Podpora rodiny úplně a neúplně
Zdůvodnění	Podpora rodiny úplně a neúplně je v mnoha případech nezbytný prostředek k udržení stávající rodiny a snížení nepříznivých vlivů. V současné době dochází k rozvoji sociálně-patologických jevů již u dětí navštěvující základní školu. Snahou je co nejvíce tyto děti zapojit do mimoškolních aktivit, aby docházelo ke vhodnému využití volného času a tím předcházení páchaní např. trestné činnosti. Rodinám fungujícím i nefungujícím utvořit takové podmínky, kde se budou moci scházet a trávit případně volný čas s dětmi.
Opatření 1.1	Pravidelná aktualizace volnočasových aktivit pro děti a rodiče na webových stránkách města
Popis opatření a zdůvodnění	Zřízení odkazu na webových stránkách města Slavkova u Brna a Domu dětí a mládeže. Tento odkaz by měl nabídnout rodičům a dětem volnočasové aktivity, služby pro rodiny, přednášky, semináře. Cílem tohoto opatření je ujednotit nabídku volnočasových aktivit pro děti i rodiče v našem městě, aby docházelo k vhodnému využití volného času v době, kdy rodiče jsou v zaměstnání a je tu předpoklad, že se děti toulají a páchají trestnou činností. Snahou bude také oslovit místní organizace Sokol, Junák, Sbor dobrovolných hasičů, kteří pracují s dětmi, aby i oni mohli nabídnout své aktivity na těchto stránkách.
Dopad na cílovou skupinu	<ul style="list-style-type: none">• smysluplné trávení volného času• předcházení patologickým jevům• nácvik a upevňování sociálních dovedností
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none">• zřídit na webových stránkách města a webových stránkách DDM odkaz k volnočasovým aktivitám• pravidelná aktualizace
Časový harmonogram	<ul style="list-style-type: none">• září 2010
Realizátoři a partneři	Město Slavkov u Brna DDM Slavkov u Brna
Zdroje lidské /materiální Prostorové	<ul style="list-style-type: none">• webmaster zřídí odkaz k prorodinným službám
Předpokládané finanční náklady	2010 - 0,-Kč 2011 - 0,-Kč 2012 - 0,-Kč

Kritéria hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • návštěvnost webových stránek
Rizika realizace opatření	<ul style="list-style-type: none"> • minimální

Opatření 1.2	<i>Podpora mateřských center a volnočasových akcí pro rodiny s dětmi</i>
Popis opatření a zdůvodnění	Na základě požadavků rodičů malých dětí je nutné rozšířit nabídku aktivit pro tuto skupinu. Vzhledem k situaci, že se neustále zvyšuje porodnost a přibývá dětí, je zvýšený zájem o služby v mateřském centru. Snahou je zajistit nové služby v centru a to zajištěním kvalitních lektorů a rozšíření služeb (přednášky, výroba ručních prací, cvičení s dětmi, hry, atd.) Na akcích pro veřejnost chybí materiální zajištění.
Dopad na cílovou skupinu	<ul style="list-style-type: none"> • rodiny s dětmi, které mají zájem aktivně a společně trávit volný čas • předcházení patologickým jevům • nácvik a upevňování sociálních dovedností
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> • baby kluby (mateřská centra) • akce pro rodiny s dětmi
Časový harmonogram	2010 • rozšiřování služeb o další aktivity (přednášky) 2011 • udržení činnosti dle zájmů klientů 2012 • udržení činnosti dle zájmů klientů
Realizátoři a partneři	DDM Slavkov u Brna
Zdroje lidské / materiální / Prostorové	V domě dětí a mládeže jsou k dispozici prostory, kde je tato služba poskytována. Služby zajišťují pracovníci DDM a lektori.
Předpokládané finanční náklady	Příspěvková organizace nemůže být duplicitně dotována z rozpočtu města. Dotace je možná jen při zřízení občanského sdružení rodičů při DDM nebo samostatně působícímu mateřskému centru.
Předpokládané zdroje financování	Uživatelé 40% Jiné zdroje 30% (obec) DDM 30%
Kritéria hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • návštěvnost a využití prostor
Rizika realizace opatření	nezájem o službu

Opatření 1.3	<i>Family point</i>
Popis opatření a zdůvodnění	Doposud nebyl v rámci města zřízen prostor, kde by mohla být provozována služba pro rodiny s dětmi – Family Point. V rámci Městského úřadu Slavkov u Brna je vybrána místnost, která bude určena pro potřeby matek s dětmi. K dispozici v tomto prostoru bude sklopný přebalovací pult, židle vhodná pro kojení, mikrovlnná trouba pro ohřev jídla, odpadkový koš na pleny a dětský koutek pro děti. Místnost se bude nacházet v 1. patře MěÚ, kde je zajištěn bezbariérový přístup prostřednictvím výtahu. Bude přístupná každý den dle provozní doby městského úřadu.
Dopad na cílovou skupinu	<ul style="list-style-type: none"> • zřízení prostoru pro matky s dětmi • prostor, kde bude matka moci dítě nakrmit a provést základní hygienu

	<ul style="list-style-type: none"> • prostor, kde si budou moci děti pohrát (dětský koutek)
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> • září 2009 podán projekt na Krajský úřad JMK • prosinec 2009 - únor 2010 úprava prostor • únor –březen 2010 vybavení prostor
Časový harmonogram	<ul style="list-style-type: none"> • do konce března 2010
Realizátoři a partneři	Město Slavkov u Brna Jmk Brno
Zdroje lidské / materiální / Prostorové	<ul style="list-style-type: none"> • na MěÚ ve Slavkově u Brna vymezen prostor pro provozování této služby • vybavení bude hrazeno z dotace JMK
Předpokládané finanční náklady	2010– 23.000,-Kč z toho Město Slavkov u Brna 3000,- Kč 2011– 0,-Kč 2012– 0,-Kč
Předpokládané zdroje financování	Jmk 87% Město Slavkov u Brna 13%
Kritéria hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • návštěvnost a využití prostor
Rizika realizace opatření	<ul style="list-style-type: none"> • minimální
Priorita 2	Podpora rodin starajících se o děti a mládež s postižením
Zdůvodnění	<p>Děti ze Slavkova u Brna a okolí po ukončení povinné školní docházky na speciálních školách nemají další zařazení, zůstávají v domácím prostředí bez dalšího nácviku a udržení získaných návyků. Rodiny pečující celodenně o postižené dítě nemají čas na odpočinek a na zajištění si vlastních potřeb.</p> <p>Je snahou nabídnout těmto rodinám síť zájmových a vzdělávacích činností, které by je dále rozvíjely a pomohly jim navázat sociální kontakty i s dětmi a mládeží bez postižení. Propojením těchto skupin se zajistí socializace a integrace lidí s postižením.</p>
Opatření 2.1	<i>Podpora centra denních služeb pro postižené</i>
Popis opatření a zdůvodnění	Mimo podpory dalších sociálních služeb pro rodiny starající se o děti a mládež s postižením (odlehčovací služby, osobní asistence) je nutná i podpora center denních služeb, které poskytují úlevu pečujícím osobám, plně podporují proces osamostatňování uživatelů služeb a přispívají k jejich celkovému rozvoji osobnosti.
Dopad na cílovou skupinu	<ul style="list-style-type: none"> • zkvalitnění života lidí s postižením a jejich rodin • podpora a rozvoj osobnosti postižených osob • zajištění prostředí pro uživatele služby, kde bude o ně mimo rodinu odborně a spolehlivě postaráno • podpora při začleňování do společnosti
AKTIVITY	2010 - udržení stávajícího stavu poskytování služby centra denních služeb s posílením personálu 2011–2012 postupné rozšiřování nabídky služeb nákup pomůcek ke vzdělávacím aktivitám
	2010 – 2012 - průběžné čtvrtletní hodnocení potřeb uživatelů

Časový harmonogram	- příjem nových zaměstnanců dle individuálních potřeb uživatelů			
Realizátoři a partneři	Rodinná pohoda, o.s. Vyškov - Centrum denních služeb Pohoda			
Zdroje lidské / materiální / prostorové	Stávající pronajaté prostory + vybavení, dosavadní personální zajištění, s nárůstem uživatelů i navýšení personálu			
Předpokládané finanční náklady	2010 – 495.000,- Kč	z toho Město Slavkov u Brna	70.000,- Kč	
	2011 – 550.000,- Kč	z toho Město Slavkov u Brna	77.000,- Kč	
	2012 - 660.000,- Kč	z toho Město Slavkov u Brna	92.000,- Kč	
Předpokládané zdroje financování	MPSV	24 %	Sponzoři, nadace	4%
	JMK	24%	Příjmy od uživatelů	30%
	Město Slavkov u Brna	14%	ÚP	4%
Kritéria hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • počet uspokojených uživatelů • zvýšení počtu zaměstnanců • hodnotící dotazníky • vytiženost služby 			
Rizika realizace opatření	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatek uživatelů služby, pokles zájmu o službu • nedostatek finančních prostředků • nedostatek odborného personálu • neprodloužení nájemní smlouvy = zvýšení provozních nákladů 			
Opatření 2.2	<i>Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi</i>			
Popis opatření a zdůvodnění	<p>Poskytování výchovných, vzdělávacích a aktivizačních činností patří dle zákona č.108/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, mezi základní činnosti při poskytování osobní asistence a odlehčovacích službách. Současná nabídka nepokrývá zájem ze strany uživatelů. Centrum denních služeb nabízí aktivity s možností kulturního a společenského vyžití na základě individuálních potřeb a přání klientů. Rozšíření nabídky služeb přispěje k rozvoji a upevnění dovedností uživatelů, lépe jim umožní naplnění individuálního plánu a tak přispěje k rozvoji osobnosti.</p>			
Dopad na cílovou skupinu	<ul style="list-style-type: none"> • rozvinutí a doplnění stávajících aktivit • smysluplné využití volného času • ochrana před sociální izolací • zlepšení psychického stavu cílové skupiny • celkový rozvoj osobnosti uživatele • zvýšení jeho samostatnosti • celková aktivizace uživatelů 			
AKTIVITY	<ul style="list-style-type: none"> • registrace služby • nákup vozidla na svoz, dopravu uživatelů, psů na canisterapii • nákup pomůcek k aktivizačním činnostem • nákup techniky data projektoru, notebooku na semináře • průběh činností dle časového harmonogramu 			
Časový harmonogram	<p>Říjen 2009 podání žádosti o registraci služby 2010 - zahájení poskytování služeb dle registrace a zájmu uživatelů (canisterapie), plavání – 1x týdně, návštěva solné jeskyně – 1x za měsíc, semináře pro odborníky i širokou veřejnost – 4x</p>			

	za rok, víkendové pobyty – 2x za rok (jaro, podzim) 2011-2012 akce se budou pravidelně opakovat, dle poptávky budou aktivity navýšeny.
Realizátoři a partneři	Rodinná pohoda o.s., Vyškov Oblastní charita Hodonín – Centrum denních služeb
Zdroje Lidské / materiální / Prostorové	Využití stávajících zaměstnanců a s rozšiřujícími se aktivitami přijímání nových pracovníků Prostory stálé + přirozené prostředí uživatelů služeb nebo jiných zařízení a škol. Pořízení auta a nových pomůcek – není podmínkou k zahájení služby
Předpokládané finanční náklady	2010 – 766.000,-Kč z toho Město Slavkov u Brna 80.000,-Kč 2011 – 800.000,-Kč z toho Město Slavkov u Brna 80.000,-Kč 2012 – 850.000,-Kč z toho Město Slavkov u Brna 85.000,-Kč
Předpokládané zdroje financování	MPSV 15% Uživatelé služeb 40% JMK 15% Sponzoři a nadace 10% Město Slavkov u Brna 10% Město Vyškov 10%
Kritéria hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> • počet víkendových akcí, zvýšení počtu zaměstnanců • počet volnočasových aktivit, hodnotící dotazníky • počet vzdělávacích aktivit, počet uspokojených uživatelů
Rizika realizace opatření	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatek uživatelů služby, nezájem o službu • nedostatek finančních prostředků

